

MENTERI KEWANGAN (DIPERBADANKAN)

MALAYSIA DEBT VENTURES BERHAD

FAKTA UTAMA

23.04.2002 Tarikh penubuhan di bawah Akta Syarikat 1965 [Akta 125]	RM500 juta Modal berbayar	RM13.200 bilion Penyaluran pembiayaan sejak penubuhan hingga tahun 2022
	RM274.41 juta Kerugian terkumpul setakat 31 Disember 2021	1,170 Projek dibiayai
Objektif penubuhan	i. Menyedia, menstruktur, mentadbir dan mengurus modal dan/atau dana pembiayaan teroka (debt ventures) dan/atau memberi pinjaman dan/atau bantuan kewangan lain; membiayai dan/atau membantu dalam apa-apa bentuk dan dalam sebarang jenis projek sama ada berkaitan dengan teknologi atau tidak termasuk projek yang dilaksanakan oleh syarikat yang ditubuhkan di Malaysia yang sama ada memberikan nilai tambah penyelesaian ICT yang tinggi atau tidak melibatkan aktiviti antaranya bioteknologi ii. Menjalankan perniagaan sebagai syarikat pemegang pelaburan dan syarikat modal teroka (venture capital) iii. Merumus, menstruktur, melaksana dan mengurus program bagi mempromosi atau mendorong pertumbuhan sama ada untuk industri ICT dan <i>high-growth</i> tetapi tidak terhad kepada syarikat pemula	
Aktiviti utama	Menyedia kemudahan pembiayaan kepada syarikat/projek/kontrak yang berasaskan teknologi	
Jenis syarikat	Syarikat Berhad Menurut Syer	

1. LATAR BELAKANG

1.1. Malaysia Debt Ventures Berhad (MDV) ditubuhkan pada 23 April 2002 di bawah Akta Syarikat 1965 [Akta 125] sebagai Syarikat Berhad Menurut Syer. MDV dahulunya dikenali sebagai MAVCAP Debt Ventures Berhad sebelum menukar namanya kepada MDV pada 27 Ogos 2002.

1.2. Setakat 31 Disember 2021, MDV mempunyai modal berbayar berjumlah RM500 juta dengan majoriti saham dimiliki oleh Menteri Kewangan (Diperbadankan) [MKD] dan RM1 dipegang oleh Pesuruhjaya Tanah Persekutuan. Berdasarkan Warta Kerajaan Persekutuan P.U.(A) 132 bertarikh 14 Mei 2019, MDV dipertanggungjawabkan kepada Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI)¹. Bagaimanapun, urusan berkaitan tadbir urus korporat syarikat masih dikekalkan di bawah Kementerian Kewangan (MOF) selaras dengan keputusan Mesyuarat Jemaah Menteri pada 21 Ogos 2019.

¹ Pada waktu itu dikenali sebagai Kementerian Tenaga, Sains, Teknologi, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim.

1.3. Objektif penubuhan MDV berdasarkan Perlembagaan Syarikat adalah untuk:

- a. menyedia, menstruktur, mentadbir dan mengurus modal dan/atau dana pembiayaan teroka (debt ventures) dan/atau memberi pinjaman dan/atau bantuan kewangan lain; membiayai dan/atau membantu dalam apa-apa bentuk dan dalam sebarang jenis projek sama ada berkaitan dengan teknologi atau tidak termasuk projek yang dilaksanakan oleh syarikat yang ditubuhkan di Malaysia yang sama ada memberikan nilai tambah penyelesaian teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) yang tinggi atau tidak melibatkan aktiviti antaranya bioteknologi;
- b. menjalankan perniagaan sebagai syarikat pemegang pelaburan dan syarikat modal teroka (venture capital); dan
- c. merumus, menstruktur, melaksana dan mengurus program bagi mempromosi atau mendorong pertumbuhan sama ada untuk industri ICT dan *high-growth* tetapi tidak terhad kepada syarikat pemula.

1.4. MDV diberi mandat sebagai pembiaya kewangan kepada semua syarikat/projek/kontrak berasaskan teknologi. Pembiayaan ditawarkan melalui instrumen ekuiti, sekuriti hutang swasta dan hibrid. Pembiayaan tersebut khusus untuk syarikat yang mengalami kesulitan atau tidak dapat memperoleh pembiayaan tradisional disebabkan model perniagaan yang *novel*² (novel business model), kekurangan rekod prestasi dan/atau kekurangan cagaran.

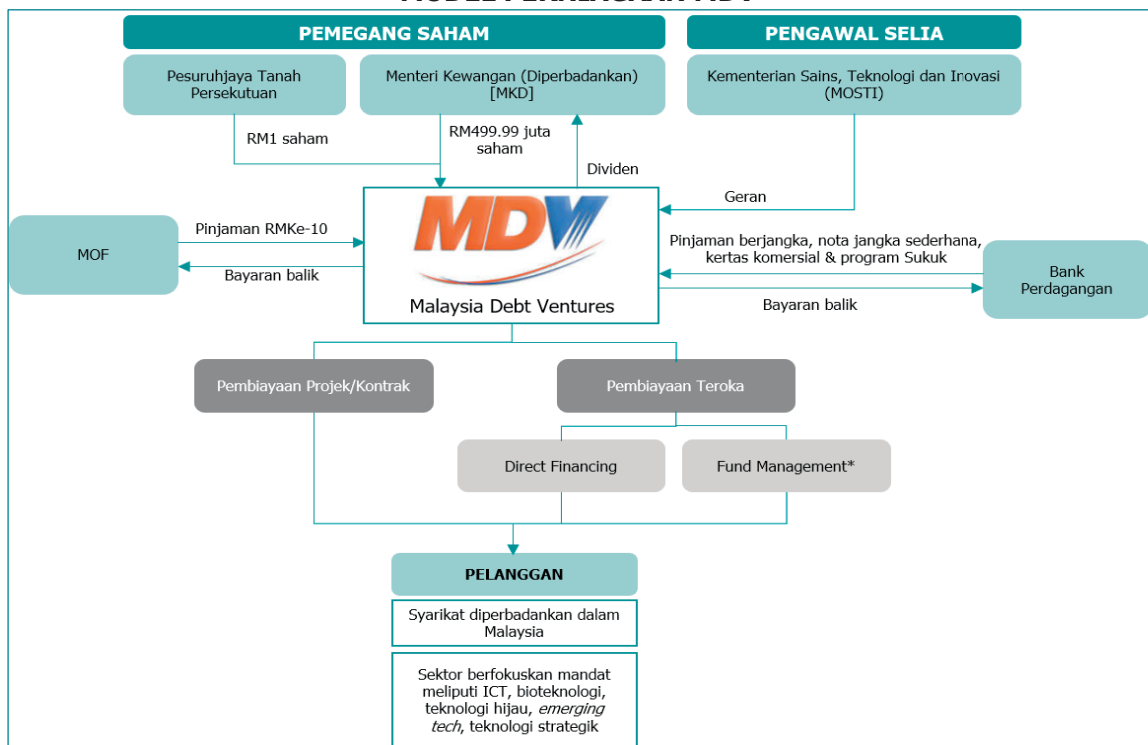
1.5. MDV menyediakan pembiayaan konvensional dan Islamik melibatkan dua jenis kemudahan iaitu pembiayaan projek/kontrak³ dan pembiayaan teroka (venture financing)⁴ yang terdiri daripada *direct financing* dan *fund management*. Pelanggan MDV merupakan syarikat yang diperbadankan dalam Malaysia. MDV memperoleh modal dana pembiayaan menerusi pinjaman daripada MOF dan bank perdagangan di samping peruntukan geran oleh MOSTI. MDV membuat bayaran balik pinjaman mengikut jadual ditetapkan. Model perniagaan MDV adalah seperti dalam **Carta 1**.

² Merujuk Kamus Cambridge, novel bermaksud *new and strange*.

³ Berdasarkan dokumen Technology Project & Technology Startup Financier, pembiayaan projek/kontrak merupakan kemudahan kredit pembiayaan bagi tujuan kapasiti produktif dan modal kerja. Kuantum minimum pembiayaan ini ialah RM1 juta hingga RM30 juta atau sehingga 85% daripada kos projek/nilai kontrak, yang mana lebih rendah. Tempoh pembiayaan adalah sehingga lima tahun tertakluk semakan tahunan (annual review).

⁴ Berdasarkan *Policy & Product Guide - Venture Finance* (Islamic) dan *Policy & Product Guide - Venture Finance* (Conventional), *venture financing* merupakan kemudahan kredit pembiayaan yang berdasarkan nilai enterprise syarikat pemula yang dibiayai. Tempoh maksimum pembiayaan ialah lima tahun dari tarikh kelulusan. Objektif MDV menyediakan kemudahan pembiayaan ini kepada syarikat teroka adalah untuk menyokong pertumbuhan, membiayai pelanjutan *runway* kepada peringkat ekuiti selanjutnya dan/atau untuk menyediakan kelenturan kewangan yang lebih besar. Syarikat teroka merujuk kepada syarikat diperbadankan dalam Malaysia berasaskan teknologi, syarikat pemula, mempunyai potensi pertumbuhan yang tinggi, dan mempunyai sokongan kewangan sekurang-kurangnya pelabur *seed*.

**CARTA 1
MODEL PERNIAGAAN MDV**

Sumber: Bahagian Strategi Korporat MDV

Nota: RMKe-10 - Rancangan Malaysia Kesepuluh

(*) - Belum dilaksanakan setakat pengauditan pada bulan April 2023

1.6. Sebagai Syarikat Berhad Menurut Syer yang dimiliki penuh oleh Kerajaan, MDV perlu mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan dalam Akta Syarikat 2016 dan peraturan lain yang ditetapkan oleh MOF dari masa ke masa. Bagaimanapun, MDV tidak tertakluk kepada Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 [*Akta 618*] (DFIA 2002). Berdasarkan Warta Kerajaan Persekutuan P.U.(B) 489 bertarikh 10 Oktober 2019, Pengecualian di bawah Subseksyen 2A(2) Akta Pemberi Pinjam Wang 1951 [*Akta 400*], MDV dikecualikan daripada semua peruntukan Akta dengan bersyarat bagi tempoh 30 tahun berkuat kuasa mulai 30 Jun 2013.

1.7. Setakat bulan Disember 2022, portfolio pembiayaan MDV terdiri daripada lima sektor iaitu ICT, teknologi hijau, bioteknologi, *emerging tech*⁵ dan teknologi strategik⁶. Keseluruhan jumlah pembiayaan yang diluluskan ialah RM1.207 bilion. Jumlah pembiayaan yang disalurkan ialah RM2.028 bilion termasuk pembiayaan *revolving*. Baki pembiayaan yang belum dibayar balik berjumlah RM577.57 juta. Butiran terperinci adalah seperti dalam **Jadual 1**.

⁵ Meliputi subsektor *quantum computing; deeptech; new material technology; extended reality; augmented analytics*.

⁶ Meliputi subsektor *oil and gas; maintenance, repair and overhaul; nanotechnology; electronics and semiconductors*.

JADUAL 1
PEMBIAYAAN MDV SETAKAT BULAN DISEMBER 2022

SEKTOR	JUMLAH PEMBIAYAAN YANG DILULUSKAN			JUMLAH PEMBIAYAAN YANG DISALURKAN*		JUMLAH BAKI PEMBIAYAAN YANG BELUM DIBAYAR BALIK	
	BIL. AKAUN	RM Juta	%	RM Juta	%	RM Juta	%
ICT	138	747.32	61.9	1,519.96	75.0	317.42	55.0
Teknologi Hijau	32	362.12	30.0	421.34	20.8	228.01	39.5
Bioteknologi	5	32.10	2.7	29.00	1.4	16.87	2.9
Emerging Tech	8	61.99	5.1	57.64	2.8	15.21	2.6
Teknologi Strategik	-	-	-	-	-	-	-
Lain-lain	1	3.20	0.3	0.06**	-	0.06**	-
JUMLAH	184	1,206.73	100.0	2,028.00	100.0	577.57	100.0

Sumber: Laporan Pengumuman Setakat Bulan Disember 2022

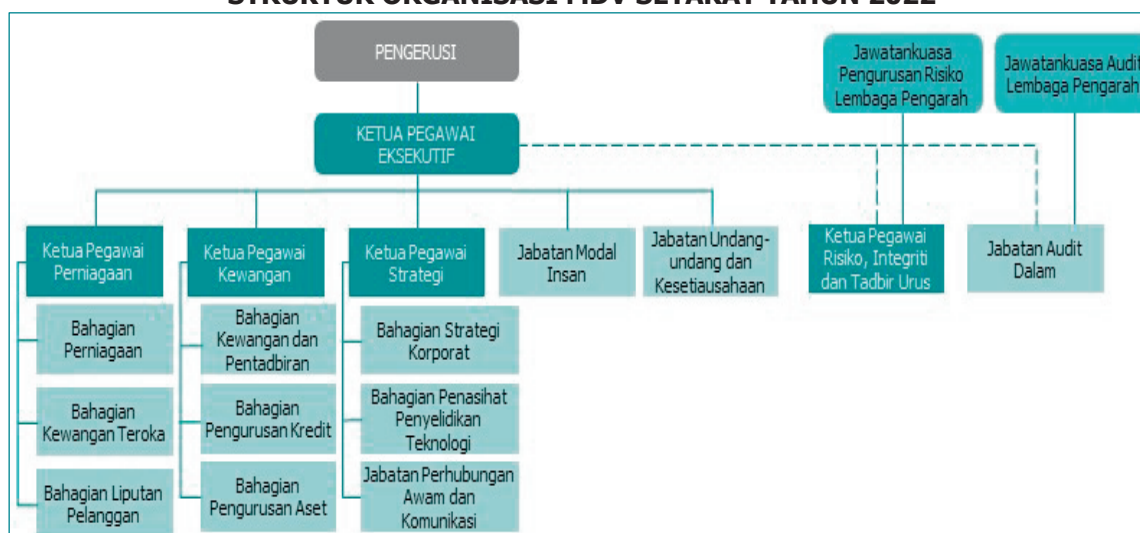
Nota: Setakat bulan Disember 2022, tiada pembiayaan yang diluluskan dan disalurkan bagi sektor teknologi strategik. Lain-lain sektor adalah bagi satu pembiayaan yang bidang teknologinya di luar mandat MDV.

(*) - Jumlah Pembiayaan yang Disalurkan Termasuk Pembiayaan *Revolving*

(**) - RM63,007

1.8. Pengurusan MDV diketuai oleh seorang Ketua Pegawai Eksekutif (CEO) yang dibantu oleh Ketua Pegawai Perniagaan, Ketua Pegawai Kewangan, Ketua Pegawai Strategi serta Ketua Pegawai Risiko, Integriti dan Tadbir Urus. Setakat tahun 2022, pengisian perjawatan MDV ialah 120 (96.8%) daripada 124 jawatan. Struktur organisasi MDV setakat tahun 2022 adalah seperti dalam **Carta 2**.

CARTA 2
STRUKTUR ORGANISASI MDV SETAKAT TAHUN 2022

Sumber: Jabatan Modal Insan, MDV

2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan untuk menilai pencapaian objektif penubuhan MDV melalui pengurusan aktiviti menyediakan pembiayaan kepada syarikat/projek/kontrak yang berasaskan teknologi dilaksanakan dengan cekap dan berkesan; amalan tadbir urus korporat yang baik; dan kedudukan kewangan syarikat yang kukuh.

3. SKOP PENGAUDITAN

3.1. Bagi pengauditan aktiviti, pengauditan ini meliputi dua bidang utama Audit iaitu prestasi aktiviti dan pengurusan aktiviti. Bagi prestasi aktiviti, dua perkara yang dinilai ialah pencapaian output dan pencapaian keberhasilan. Pencapaian output dinilai berdasarkan pencapaian petunjuk prestasi utama (KPI) korporat serta prestasi penggunaan dan pembayaran dana pembiayaan. Bagi pencapaian keberhasilan pula, penilaian dibuat merangkumi pencapaian impak pembiayaan, pencapaian rancangan korporat/pelan strategik dan pembayaran dividen kepada pemegang saham. Dua perkara yang dinilai dalam pengurusan aktiviti ialah pengurusan dan pemantauan kemudahan pembiayaan. Pengurusan kemudahan pembiayaan meliputi penggredan risiko kredit dan Notis Penyerahhakan atau *Notice of Assignment* (NoA) manakala pemantauan kemudahan pembiayaan meliputi kutipan bayaran balik pembiayaan, pembiayaan tidak berbayar atau *non-performing financing* (NPF) dan hapus kira hutang lapuk.

3.2. Pengauditan bagi aspek pengurusan aktiviti meliputi dua sektor utama iaitu ICT dan teknologi hijau bagi tahun 2019 hingga 2022. Sektor tersebut mempunyai jumlah kelulusan pembiayaan tertinggi (91.9%) setakat tahun 2022. Sebanyak 22 sampel (37.9%) daripada 58 akaun berstatus tertunggak⁷, NPF, dan hapus kira dalam sektor ICT dan teknologi hijau dipilih untuk menentukan sama ada proses kelulusan hingga kutipan telah mematuhi prosedur operasi standard (SOP) yang ditetapkan. Daripada 22 akaun tersebut, sebanyak 13 akaun berstatus NPF disemak untuk menentukan tahap kecekapan pengurusan tindakan pemulihan telah mematuhi prosedur yang ditetapkan. Selain itu, sebanyak enam sampel (31.6%) daripada 19 akaun dalam sektor ICT dan teknologi hijau yang dihapus kira dalam tempoh tahun 2019 hingga 2022 dipilih untuk menentukan sama ada pengurusan hapus kira telah dilaksanakan dengan cekap.

3.3. Pengauditan ini melibatkan sembilan aspek tadbir urus korporat bagi tahun 2019 hingga 2022. Aspek tadbir urus korporat yang dinilai ialah Pengerusi; Lembaga Pengarah; Setiausaha Syarikat; Ketua Pegawai Eksekutif; SOP; Rancangan Korporat dan Petunjuk Prestasi Utama; Jawatankuasa Audit (JKA); Audit Dalam; serta Jawatankuasa Pencalonan dan Imbuhan.

3.4. Penilaian terhadap aspek kedudukan kewangan pula meliputi analisis penyata kewangan beraudit tahun 2019, 2020 dan 2021.

⁷ Status tertunggak melebihi 30 hari pada 31 Disember 2022 bagi pembiayaan yang diluluskan pada tahun 2019 hingga 2022.

4. METODOLOGI PENGAUDITAN

4.1. Pengauditan dijalankan dengan menyemak rekod, fail dan dokumen yang dikemukakan oleh pihak pengurusan MDV dan MOSTI serta menganalisis data berkaitan. Perbincangan dan temu bual dengan pegawai terlibat juga dijalankan untuk mendapatkan penjelasan lanjut. Selain itu, lawatan tapak dijalankan terhadap tiga sampel melibatkan akaun berstatus tertunggak melebihi 30 hari dan NPF bagi sektor ICT dan teknologi hijau. Lawatan tapak dijalankan bagi mengesahkan prestasi semasa peminjam.

4.2. Bagi kedudukan kewangan, penilaian dilaksanakan berdasarkan penyata kewangan MDV tahun 2019, 2020 dan 2021 yang telah diaudit oleh Tetuan PricewaterhouseCoopers PLT (PwC). Penilaian ini melibatkan analisis trend pendapatan, perbelanjaan dan untung rugi; analisis trend aset dan liabiliti; analisis nisbah kewangan; serta analisis aliran tunai.

5. PENEMUAN TERPERINCI AUDIT

Pengauditan telah dijalankan bagi tempoh bulan Januari hingga April 2023. Perkara yang ditemui serta maklum balas daripada MDV telah dibincangkan dalam Mesyuarat Penutup pada 9 Ogos 2023. Penjelasan setiap penemuan Audit adalah seperti perenggan berikut:

5.1. Prestasi Aktiviti

Penilaian prestasi aktiviti meliputi dua perkara iaitu pencapaian output dan pencapaian keberhasilan. Dua aspek yang dinilai bagi pencapaian output ialah KPI korporat serta prestasi penggunaan dan pembayaran dana pembiayaan.

5.1.1. Pencapaian Output - Pencapaian Petunjuk Prestasi Utama Korporat

- a. Perkara 3.33 Garis Panduan Ahli Lembaga Pengarah Lantikan MKD (MKD Handbook) menetapkan Lembaga Pengarah perlu memastikan semua syarikat MKD menetapkan KPI masing-masing berdasarkan elemen yang sesuai dengan mandat dan operasi syarikat. Bagi tahun 2019 hingga 2022, MDV telah menetapkan enam perspektif utama sebagai KPI korporat iaitu kemampanan korporat (kewangan); kecekapan (proses perniagaan dalaman); tanggungjawab keusahawanan korporat (pelanggan); pembelajaran dan pertumbuhan (inovasi dan pembelajaran); persekitaran dan komuniti; serta kepuasan kakitangan. Setiap perspektif KPI ditetapkan wajaran antara 5% hingga 30% dengan satu hingga empat indikator yang perlu dicapai bagi setiap perspektif KPI.

- b. MOF melalui surat bertarikh 25 Januari 2022 telah menetapkan pencapaian KPI hendaklah pada tahap sekurang-kurangnya 80% daripada sasaran tahunan yang telah ditetapkan. Semakan Audit mendapati secara keseluruhannya bagi tahun 2019 hingga 2021, MDV telah mencapai tahap minimum KPI korporat yang ditetapkan oleh MKD dengan pencapaian antara 85.6% hingga 95.7%. Bagaimanapun, **MDV tidak mencapai tahap minimum pada tahun 2022 dengan pencapaian 78.3%. Pencapaian KPI korporat bagi tahun 2019 hingga 2022 juga menunjukkan trend menurun setiap tahun.** Butiran lanjut mengenai sasaran dan pencapaian KPI korporat MDV bagi tahun 2019 hingga 2022 adalah seperti dalam **Jadual 2**.

JADUAL 2
SASARAN DAN PENCAPAIAN KPI KORPORAT MDV BAGI TAHUN 2019 HINGGA 2022

PERSPEKTIF KPI		TAHUN (%)												PURATA (%)
		2019			2020			2021			2022			
		S	C	P	S	C	P	S	C	P	S	C	P	
1.	Kemampuan Korporat (Kewangan)	25.0	20.7	82.8	30.0	24.0	80.0	30.0	20.8	69.3	30.0	9.5	31.7	66.0
2.	Kecekapan (Proses Perniagaan Dalam)	30.0	30.0	100.0	25.0	25.0	100.0	25.0	22.1	88.4	25.0	23.8	95.2	95.9
3.	Tanggungjawab Keusahawanan Korporat (Pelanggan)	25.0	25.0	100.0	20.0	18.0	90.0	20.0	20.0	100.0	25.0	25.0	100.0	97.5
4.	Pembelajaran dan Pertumbuhan (Inovasi & Pembelajaran)	10.0	10.0	100.0	15.0	10.4	69.3	15.0	12.7	84.7	10.0	10.0	100.0	88.5
5.	Persekitaran & Komuniti	5.0	5.0	100.0	5.0	5.0	100.0	5.0	5.0	100.0	5.0	5.0	100.0	100.0
6.	Kepuasan Kakitangan	5.0	5.0	100.0	5.0	5.0	100.0	5.0	5.0	100.0	5.0	5.0	100.0	100.0
JUMLAH		100.0	95.7		100.0	87.4		100.0	85.6		100.0	78.3		

Sumber: Bahagian Strategi Korporat

Nota: S - Sasaran yang juga dikenali sebagai wajaran C - Pencapaian P - Pencapaian yang diterjemahkan dalam 100%

- c. Analisis Audit terhadap pencapaian KPI korporat MDV mengikut perspektif KPI mendapati dua perspektif KPI iaitu perspektif KPI 5 - persekitaran dan komuniti serta KPI 6 - kepuasan kakitangan telah mencapai sasaran yang ditetapkan sepenuhnya. Seterusnya, tiga perspektif KPI iaitu perspektif KPI 2 - kecekapan (proses perniagaan dalaman), KPI 3 - tanggungjawab keusahawanan korporat (pelanggan) serta KPI 4 - pembelajaran dan pertumbuhan (inovasi dan pembelajaran) telah merekodkan pencapaian purata yang melebihi tahap minimum KPI 80% iaitu mencapai antara 88.5% hingga 97.5%.

- d. Analisis Audit selanjutnya mendapati pencapaian perspektif KPI 1 - kemampuan korporat (kewangan) pada tahun 2021 dan 2022 tidak mencapai sasaran ditetapkan iaitu masing-masing sebanyak 69.3% dan 31.7%. Keadaan ini menyebabkan pencapaian purata bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 adalah rendah iaitu 66% sahaja. **Pencapaian perspektif KPI 1 ini juga menunjukkan trend menurun dari tahun ke tahun iaitu 82.8% pada tahun 2019 kepada 80% pada tahun 2020. Selanjutnya, pencapaian terus menurun kepada 69.3% dan 31.7% pada tahun 2021 dan 2022.**
- e. Peratusan yang menurun pada tahun 2021 disebabkan pencapaian rendah dalam dua daripada empat indikator KPI yang ditetapkan bagi perspektif KPI 1 iaitu *gross impaired financing* (GIF) (2% berbanding wajaran 5%) dan penyaluran pembiayaan kasar sepanjang tahun (5% berbanding wajaran 10%). Bagaimanapun, pencapaian indikator KPI tersebut tidak menjejaskan pencapaian KPI korporat secara keseluruhan kerana MDV masih merekodkan pencapaian 85.6%. Seterusnya, peratusan yang semakin menurun pada tahun 2022 pula disebabkan **ketidapkapaian kesemua empat indikator KPI di bawah perspektif KPI 1 terutamanya indikator keuntungan sebelum cukai**. MDV telah merekodkan kerugian sebelum cukai pada tahun 2022 berjumlah RM18.60 juta. Indikator kelulusan pembiayaan baharu sepanjang tahun 2022 hanya mencapai RM368.61 juta berbanding sasaran RM650 juta manakala indikator penyaluran pembiayaan kasar sepanjang tahun hanya mencapai RM222.58 juta berbanding sasaran RM394 juta. Butiran lanjut setiap indikator di bawah perspektif KPI 1 bagi tahun 2022 adalah seperti dalam **Jadual 3**.

JADUAL 3
SASARAN DAN PENCAPAIAN SETIAP INDIKATOR PERSPEKTIF KPI 1:
KEMAMPAKAN KORPORAT (KEWANGAN) BAGI TAHUN 2022

INDIKATOR KPI	WAJARAN (%)	SASARAN	PENCAPAIAN	JUSTIFIKASI TIDAK CAPAI
Kelulusan Pembiayaan Baharu Sepanjang Tahun	5.0	RM650.00 juta	RM368.61 juta	Kelulusan melibatkan lima syarikat dengan anggaran pembiayaan bernilai RM380 juta tidak direalisasikan.
Keuntungan/ (Kerugian) Sebelum Cukai	10.0	RM2.80 juta	(RM18.60 juta)	Portfolio pembiayaan Islamik yang berprestasi rendah, kenaikan caj peruntukan pembiayaan khusus dan kerugian pendapatan daripada akaun terjejas.
GIF*	5.0	Skor 4 (>8.0% - 10.0%)	Skor 0 (21.6%)	Pembiayaan terjejas yang tinggi pada tahun 2022 berjumlah RM119.79 juta.
Penyaluran Pembiayaan Kasar Sepanjang Tahun	10.0	RM394.00 juta	RM222.58 juta	Pembiayaan kepada lima syarikat dengan anggaran RM122.25 juta tidak dapat disalurkan.

Sumber: Kertas Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah Ke-126; Penyata Kewangan Beraudit Tahun 2022

Nota: (*) - Nisbah yang lebih rendah menunjukkan tahap kecekapan yang lebih tinggi. Skor 0 (melebihi 16%); Skor 1 (melebihi 14% - 16%); Skor 2 (melebihi 12% - 14%); Skor 3 (melebihi 10% - 12%); Skor 4 (melebihi 8% - 10%); Skor 5 (kurang atau sama 8%)

- f. Seterusnya, analisis Audit terhadap penyata kewangan beraudit MDV **bagi tahun kewangan 2019, 2020 dan 2021 mendapati MDV telah mencatat keuntungan sebelum zakat dan cukai bagi tiga tahun berturut-turut, namun jumlah pendapatan menunjukkan trend menurun dari tahun ke tahun.** Keadaan ini disebabkan pendapatan operasi yang semakin menurun walaupun pendapatan lain mencatatkan trend yang meningkat bagi tempoh yang sama. Pendapatan operasi MDV terdiri daripada keuntungan atas pembiayaan, pendapatan faedah atas pinjaman, deposit dan *placements* serta pendapatan keuntungan atas deposit dan *placements*. Butiran terperinci adalah seperti dalam **Jadual 4**.

JADUAL 4
KEDUDUKAN KEWANGAN MALAYSIA DEBT VENTURES BERHAD
BAGI TAHUN 2019, 2020 DAN 2021

BUTIRAN	2019 (RM Juta)	2020 (RM Juta)	2021 (RM Juta)
Pendapatan operasi	101.58	83.27	71.41
Pendapatan lain	9.52	13.83	25.04
JUMLAH PENDAPATAN	111.10	97.10	96.45
Perbelanjaan operasi	(75.63)	(64.60)	(60.94)
Kos kakitangan	(13.38)	(16.64)	(17.23)
Perbelanjaan pentadbiran	(4.37)	(4.04)	(4.66)
Perbelanjaan lain	(5.20)	(5.57)	(6.41)
JUMLAH PERBELANJAAN	(98.58)	(90.85)	(89.24)
KEUNTUNGAN SEBELUM ZAKAT DAN CUKAI	12.52	6.25	7.21
Zakat	(0.12)	-	(0.29)
Cukai	(2.25)	(80.13)	(1.86)
KEUNTUNGAN/(KERUGIAN) SELEPAS ZAKAT DAN CUKAI	10.15	(73.88)	5.06
KERUGIAN TERKUMPUL	(203.09)	(279.47)	(274.41)
JUMLAH ASET	1,733.11	1,510.08	1,565.67
JUMLAH LIABILITI	1,436.20	1,289.55	1,340.08
JUMLAH EKUITI	296.91	220.53	225.59
JUMLAH EKUITI DAN LIABILITI	1,733.11	1,510.08	1,565.67
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AKHIR TAHUN	269.96	212.02	402.10

Sumber: Penyata Kewangan Beraudit bagi Tahun 2019, 2020 dan 2021

- g. Perbelanjaan MDV terdiri daripada perbelanjaan operasi, kos kakitangan, perbelanjaan pentadbiran dan perbelanjaan lain. Jumlah perbelanjaan MDV juga mencatatkan trend menurun daripada RM98.58 juta pada tahun 2019 kepada RM90.85 juta pada tahun 2020 dan menurun lagi kepada RM89.24 juta pada tahun 2021 disebabkan terutamanya penurunan perbelanjaan operasi bagi tempoh yang sama. Perbelanjaan operasi mencatatkan peratusan tertinggi setiap tahun iaitu antara 68.3% hingga 76.7% yang terdiri daripada kos kewangan Nota Jangka Sederhana Islamik (sukuk), kos kewangan *Revolving Credit-I Facility* dan peruntukan kerugian bersih atas pinjaman/pembiayaan.

- h. Secara keseluruhannya, MDV telah mencatatkan keuntungan sebelum zakat dan cukai bagi tiga tahun yang dinilai. Bagaimanapun, MDV mencatatkan kerugian terkumpul berjumlah RM274.41 juta pada tahun 2021. Selain itu, analisis nisbah kecairan terhadap penyata kewangan beraudit bagi tahun kewangan 2021 menunjukkan nisbah semasa adalah 1.61. Nisbah ini menunjukkan MDV mampu membayar obligasi jangka pendeknya pada bila-bila masa.

Maklum balas MDV yang diterima pada 24 Julai dan 16 Ogos 2023

Bagi memastikan pencapaian yang lebih baik pada tahun 2023, pihak MDV telah menyusun strategi rangka kerja rancangan penambahbaikan bagi tahun 2023 melalui langkah *Rebuilding, Train, Engage, Retain and Strengthen Integrity*. Rancangan penambahbaikan ini telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah MDV dan seterusnya dibentangkan kepada MOF pada 13 April 2023.

Bagi mengatasi trend menurun perspektif KPI 1, MDV melalui pelan perniagaan tahun 2023 memberikan tumpuan kepada pertumbuhan portfolio untuk memacu pertumbuhan MDV. Selain itu, MDV akan mempelbagaikan saluran pertumbuhan kepada inisiatif seperti *Peer-to-Peer platform, Initial Exchange Offering* dan perkongsian dengan syarikat lain melalui pelan perniagaan tahun 2024.

Pendapat Audit | **Pencapaian KPI MDV telah melebihi tahap minimum yang ditetapkan oleh MKD bagi tempoh tahun 2019 hingga 2021. Bagaimanapun, KPI bagi tahun 2022 tidak mencapai sasaran ditetapkan. Sungguhpun kedudukan kewangan MDV adalah stabil kerana mencatatkan keuntungan sebelum zakat dan cukai bagi tahun kewangan 2019, 2020 dan 2021, namun MDV masih mencatatkan kerugian terkumpul berjumlah RM274.41 juta pada tahun kewangan 2021.**

5.1.2. Pencapaian Output - Prestasi Penggunaan dan Pembayaran Dana Pembiayaan

Perkara 4 (3) Perlembagaan Syarikat memperuntukkan kuasa kepada MDV untuk meminjam, memperoleh atau mendapatkan wang mengikut apa-apa cara yang difikirkan patut oleh syarikat, khususnya menerusi terbitan debentur, stok debentur atau instrumen lain. Selain itu, Pelan Strategik *Roadmap* MDV bagi tahun 2018 hingga 2025 antaranya menetapkan strategi untuk menyediakan, memperoleh

dana⁸ keempat dan dana alternatif serta menyasarkan sumber dana jangka panjang dan dana alternatif bebas untuk mempertingkatkan proses dan perniagaan syarikat.

5.1.2.1. Prestasi Penggunaan Dana Pembiayaan

MDV telah memperoleh modal dana pembiayaan berjumlah RM2.144 bilion menerusi pinjaman melibatkan tiga instrumen pembiayaan iaitu Nota Jangka Sederhana Islamik (sukuk) berjumlah RM2.004 bilion; pinjaman di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10) berjumlah RM40 juta; dan *Liquidity Financing for Technology Start-ups* (LIFTS) berjumlah RM100 juta. Selain itu, MDV menerima geran Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) dan Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) berjumlah RM88.90 juta. Setakat bulan April 2023, prestasi setiap instrumen pembiayaan adalah seperti berikut:

a. Nota Jangka Sederhana Islamik (Sukuk)

- i. MDV telah mewujudkan program sukuk (dana kedua) dengan jaminan Kerajaan bernilai RM1.500 bilion melalui perjanjian jaminan yang ditandatangani oleh Kerajaan Malaysia memihak kepada (in favour of) Bank Perdagangan 1 (ejen sekuriti) pada 16 September 2008. Seterusnya, MDV telah mewujudkan program sukuk dengan jaminan Kerajaan bernilai RM1.000 bilion (dana ketiga) melalui perjanjian jaminan yang ditandatangani oleh Kerajaan Malaysia memihak kepada Bank Perdagangan 2 (ejen kemudahan) pada 4 Ogos 2017.
- ii. Setakat bulan April 2023, sukuk bernilai RM2.000 bilion telah diterbitkan iaitu keseluruhan RM1.500 bilion dana kedua dan RM500 juta dana ketiga. Butiran terperinci adalah seperti dalam **Jadual 5**.

⁸ Setakat bulan April 2023, MDV telah/sedang memperoleh dana pertama, dana kedua, dana ketiga dan dana keempat sebagai modal dana pembiayaan. Dana pertama merupakan pinjaman yang disalurkan oleh Japan Bank for International Cooperation (JBIC) kepada Kerajaan Malaysia dalam bentuk Japanese Yen sebanyak 15 *tranche* berjumlah ¥68 bilion bagi tempoh lima tahun bermula 2002 hingga 2006. MDV telah menerima dana JBIC berjumlah RM1.587 bilion dan pembayaran balik pinjaman telah selesai dilakukan. Pengurusan pinjaman ini telah dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2012 Siri 2.

JADUAL 5
TERBITAN SUKUK SETAKAT BULAN APRIL 2023

TRANCHE	TARIKH TERBITAN	JUMLAH TERBITAN (RM Juta)	TAHUN MATANG	KADAR FAEDAH SETAHUN	TARIKH BAYARAN SEPENUH
Kemudahan Dana Kedua					
1	26.09.2008	300.00	2015	4.85%	26.09.2015
2	26.09.2008	200.00	2018	5.19%	26.09.2018
3	26.08.2010	300.00	2017	4.06%	26.08.2017
4	26.08.2010	200.00	2020	4.26%	26.08.2020
5	28.01.2015	300.00	2022	4.37%	28.01.2022
6	09.12.2015	100.00	2022	4.62%	09.12.2022
7	23.03.2016	100.00	2023	4.32%	23.03.2023
JUMLAH		1,500.00			
Kemudahan Dana Ketiga					
1	14.09.2018	230.00	2028	4.39%	TB
2	10.04.2019	270.00	2029	4.04%	TB
JUMLAH		500.00			

Sumber: Penyata Kewangan Beraudit MDV bagi Tahun 2021 dan 2022

Nota: TB - Tidak berkenaan memandangkan amaun tersebut belum matang setakat bulan April 2023

- iii. Berdasarkan Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah Ke-121 bertarikh 28 Februari 2022, Ketua Pegawai Kewangan memaklumkan baki RM500 juta daripada sukuk (dana ketiga) yang belum digunakan tidak dibenarkan untuk diterbitkan. Hal ini kerana MOF melalui surat bertarikh 15 Mac 2019 menyarankan MDV melaksanakan program sukuk dengan penarafan kredit syarikat bagi memperoleh dana untuk mengurangkan liabiliti luar jangka Kerajaan.
- iv. Selain kemudahan dana kedua dan dana ketiga, semakan terhadap Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah Ke-121 bertarikh 28 Februari 2022 mendapati MDV telah mengaktifkan program sukuk/bon/kertas komersial (dana keempat) bernilai RM2.000 bilion pada 7 Februari 2022. Setakat bulan April 2023, RM4 juta sukuk/bon/kertas komersial telah diterbitkan seperti dalam **Jadual 6**.

JADUAL 6
PENGAKTIFAN PROGRAM SUKUK/BON/KERTAS KOMERSIAL
BERNILAI RM2 BILION SETAKAT BULAN APRIL 2023

BIL.	PROGRAM	KADAR (%)	TEMPOH	NILAI NOMINAL (RM Juta)	JUMLAH DITERIMA (RM Juta)
1.	Nota Jangka Sederhana Islamik	3.28	1 tahun	1.00	1.00
2.	Nota Jangka Sederhana	3.28	1 tahun	1.00	1.00
3.	Kertas Komersial Islamik	2.40	1 bulan	1.00	1.00
4.	Kertas Komersial	2.40	1 bulan	1.00	1.00
JUMLAH				4.00	4.00

Sumber: Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah Ke-121 Bertarikh 28 Februari 2022

- v. Setakat bulan Oktober 2022, program sukuk/bon/kertas komersial⁹ (dana keempat) yang diwujudkan oleh MDV dikategorikan pada tahap AA₃/Stable/P1¹⁰ sebagai *Corporate Credit Ratings*. Program Nota Jangka Sederhana Konvensional/Islamik (2022/2047) bernilai RM2.000 bilion diberikan penarafan AA₃/Stable. Seterusnya, Program Kertas Komersial Konvensional/Islamik (2022/2029) bernilai RM500 juta diberikan penarafan P1.
- vi. Setakat bulan April 2023, kesemua sukuk yang diterbitkan oleh MDV telah digunakan untuk menyediakan pembiayaan kepada syarikat/projek/kontrak yang berasaskan teknologi.

b. Pinjaman di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh

- i. Selain menerbitkan sukuk dan bon bagi tujuan sumber dana pembiayaan, MDV juga memperoleh sumber dana melalui pinjaman di bawah RMKe-10 daripada MOF berjumlah RM40 juta¹¹ untuk Program Pembiayaan Pengkomersialan atau *Commercialisation Financing Program* (CFP). Dana tersebut adalah untuk membiayai syarikat teknologi di peringkat awal bagi meningkatkan kadar kejayaan mereka dalam membangunkan teknologi.
- ii. Berdasarkan Minit Mesyuarat Lembaga Pengarah MDV Khas Ke-2 bertarikh 8 April 2022, dana untuk CFP diperoleh melalui Perjanjian Pelaburan Mudarabah dengan Kerajaan. MDV bertindak selaku pengurus manakala MOF sebagai penyedia modal. Setakat 31 Mac 2023, MDV telah menggunakan dana untuk penyaluran pembiayaan sebanyak RM41.23 juta. Penyaluran pembiayaan melebihi pinjaman asal kerana MDV menggunakan semula bayaran balik yang diterima daripada peminjam secara *revolving*. Berdasarkan Laporan Dana Pengkomersialan di bawah RMKe-10 yang disediakan oleh Bahagian Strategi Korporat, dana sedia ada untuk pembiayaan baharu pada 31 Mac 2023 berjumlah RM16.70 juta. Butiran terperinci adalah seperti dalam **Jadual 7**.

⁹ Program ini tertakluk kepada had campuran (combined limit) RM2.000 bilion.

¹⁰ Berdasarkan portal rasmi syarikat penarafan berkenaan, *Corporate Credit Ratings* ialah pendapat penarafan semasa terhadap keupayaan keseluruhan sesebuah entiti untuk membayar obligasi kewangan syarikat. Entiti ditarafkan AA mempunyai keupayaan yang kukuh untuk membayar obligasi kewangannya. Sukuk yang diberikan penarafan P1 mempunyai keselamatan pembayaran obligasi kewangan yang tinggi dalam jangka pendek.

¹¹ Jumlah ini diterima melalui tiga dana iaitu RM12 juta, RM10 juta dan RM18 juta masing-masing di bawah Perjanjian Pelaburan Mudarabah bertarikh 27 Disember 2011, 17 Disember 2012 dan 18 Disember 2013. Pinjaman ini menggunakan prinsip pembiayaan Al-Mudarabah atas nisbah perkongsian 80% Kerajaan Persekutuan dan 20% MDV.

JADUAL 7
DANA PROGRAM PEMBIAYAAN PENGKOMERSIALAN
PADA 31 MAC 2023

BUTIRAN	RM JUTA
Jumlah dana diterima	40.00
Bayaran balik pinjaman	(10.00)
Jumlah penyaluran pembiayaan	(41.23)
Jumlah bayaran balik pembiayaan	29.77
Penyaluran pembiayaan belum selesai	(0.21)
Penyaluran pembiayaan dibekukan (akaun NPF)	(5.67)
Amaun hapus kira	4.04
DANA TERSEDIA UNTUK KEMUDAHAN PEMBIAYAAN BAHARU	16.70

Sumber: Laporan Dana Pengkomersialan di bawah RMKe-10

c. *Liquidity Financing for Technology Start-ups*

- i. Pada 17 Ogos 2020, MDV telah diluluskan pinjaman oleh MOF berjumlah RM100 juta bagi tujuan membiayai pelaksanaan program LIFTS¹² dengan tiada kadar keuntungan dikenakan. Program ini dilaksanakan sebagai tindakan Kerajaan menangani impak Covid-19 dengan menyediakan pembiayaan modal kerja kepada syarikat pemula yang terkesan daripada keadaan ekonomi pasca pandemik.
- ii. Berdasarkan Status Laporan MDV LIFTS pada 31 Mac 2023, sebanyak 72 permohonan berjumlah RM84.87 juta telah diluluskan pembiayaan dan RM47.42 juta daripadanya telah disalurkan pembiayaan kepada 44 syarikat. Baki 21 syarikat telah menolak tawaran pembiayaan; satu kelulusan belum dikeluarkan surat tawaran; satu syarikat belum menjawab surat tawaran; manakala lima syarikat belum disalurkan pembiayaan langsung. Dana tersedia untuk kemudahan pembiayaan baharu berjumlah RM46.25 juta seperti dalam **Jadual 8**.

¹² Sebelum ini dikenali sebagai *Technology Start-ups Funding Relief Facility* (TSFRF).

JADUAL 8
DANA TERSEDIA UNTUK PEMBIAYAAN *LIQUIDITY FINANCING*
***FOR TECHNOLOGY START-UPS* PADA 31 MAC 2023**

BUTIRAN	RM JUTA	RM JUTA
Jumlah dana		100.00
Jumlah penyaluran pembiayaan:		(47.42)
- Tahun 2020 (5 syarikat)	7.35	
- Tahun 2021 (32 syarikat)	34.12	
- Tahun 2022 (4 syarikat)	2.80	
- Tahun 2023 (3 syarikat)	3.15	
Penangguhan penyaluran pembiayaan		(11.30)
Jumlah bayaran balik		4.97
DANA TERSEDIA UNTUK KEMUDAHAN PEMBIAYAAN BAHARU		46.25

Sumber: Status Laporan MDV LIFTS pada 31 Mac 2023

d. Geran Rancangan Malaysia Kesebelas dan Rancangan Malaysia Kedua Belas

- i. Berdasarkan surat MOSTI bertarikh 18 Disember 2020, MDV telah dilantik sebagai agensi pelaksana bagi melaksanakan projek atau program pembangunan yang dipertanggungjawabkan oleh MOSTI.
- ii. Di bawah RMKe-11 dan RMKe-12, MDV telah diluluskan siling geran berjumlah RM228 juta. Geran tersebut adalah untuk Program *MDV Technology Accelerator and Commercialisation Scheme* (MDV-TACT) dan dilanjutkan kepada MDV-TACT 2.0 serta Program *MDV Technology Venture Financing Microfund Guarantee Scheme* (MDV-TechVFMG).
- iii. Bagi tempoh tahun 2016 hingga 2022, MDV menerima geran berjumlah RM88.90 juta dengan kelulusan pembiayaan kepada peminjam berjumlah RM72.50 juta. Daripadanya, hanya RM50.54 juta (69.7%) pembiayaan telah disalurkan kepada peminjam. Butiran terperinci adalah seperti dalam **Jadual 9**.

JADUAL 9
TERIMAAN GERAN DAN KELULUSAN PEMBIAYAAN BAGI TAHUN 2016 HINGGA 2022

TAHUN	PROGRAM (RM Juta)									JUMLAH KESELURUHAN (RM Juta)		
	RMKe-11 (Tahun 2016 - 2020)			RMKe-12 (Tahun 2021 - 2025)								
	MDV-TACT			MDV-TACT 2.0			MDV-TechVFMG					
	T	L	K	T	L	K	T	L	K	T	L	K
2016	10.00	-	-	TB						10.00	-	-
2017	15.00	12.50	-	TB						15.00	12.50	-
2018	5.00	6.00	21.27	TB						5.00	6.00	21.27
2019	5.00	5.00	2.00	TB						5.00	5.00	2.00
2020	9.40	4.00	2.35	TB						9.40	4.00	2.35
2021	TB	16.50*	10.29	8.00	8.50	-	30.00	-	-	38.00	25.00	10.29
2022	TB	TB	4.68	6.00	5.00	9.95	0.50	15.00	-	6.50	20.00	14.63
JUMLAH	44.40	44.00	40.59	14.00	13.50	9.95	30.50	15.00	-	88.90	72.50	50.54

Sumber: Penyata Kewangan Beraudit Tahun Kewangan 2021; Bahagian Strategi Korporat; Laporan Pengumuran Setakat Bulan Disember 2022

Nota: T - Terimaan L - Kelulusan Pembiayaan K - Penyaluran Pembiayaan TB - Tidak Berkenaan

(*) - Peruntukan sehingga tahun 2020 digunakan untuk permohonan pembiayaan yang diluluskan pada tahun 2021. Geran yang diterima bawah RMKe-11 disatukan dalam satu akaun kumpulan penyaluran pembiayaan.

Maklum balas MDV yang diterima pada 24 Julai 2023

Pihak MOF telah meminta MDV mewujudkan program dana yang tidak bersandarkan jaminan Kerajaan ke arah kemantapan sendiri kewangan MDV.

Pendapat Audit | Prestasi output bagi penggunaan dana pembiayaan oleh MDV adalah memuaskan kerana MDV berjaya memperoleh modal dana pembiayaan berjumlah RM2.233 bilion untuk melaksanakan operasi syarikat. Daripada jumlah ini, RM2.143 bilion telah digunakan merangkumi semua sukuk yang diterbitkan; RM41.23 juta pinjaman di bawah RMKe-10; RM47.42 juta *Liquidity Financing for Technology Start-ups* (LIFTS); RM50.54 juta geran RMKe-11 dan RMKe-12. MDV juga telah diberikan penarafan AA₃/Stable/P1 yang melayakkan MDV menerbitkan sukuk tanpa jaminan Kerajaan Malaysia.

5.1.2.2. Prestasi Pembayaran Dana Pembiayaan

- a. MDV mempunyai obligasi untuk menyelesaikan pinjaman berdasarkan terma dan syarat yang ditetapkan oleh pihak yang memberikan kemudahan pinjaman. Berdasarkan Klausula 3.4 Perjanjian Pelaburan Mudarabah antara Kerajaan Malaysia dan MDV, kedua-dua pihak bersetuju MDV hendaklah memulangkan sumbangan modal (capital contribution) dan mengagihkan

keuntungan bersih atau *entitled income* kepada Kerajaan, sekiranya ada, dalam tempoh enam bulan dari tarikh tamat atau penamatan perjanjian.

- b. Seterusnya, berdasarkan surat MOF bertarikh 17 Ogos 2020, Lampiran 1 Terma dan Syarat Utama Pembiayaan Kerajaan Persekutuan kepada MDV menetapkan tempoh pembiayaan kemudahan pinjaman LIFTS ialah 10 tahun bermula dari tarikh penyaluran pertama dibuat. Tempoh pertanggunghan ialah tiga tahun bermula dari tarikh penyaluran pertama¹³ dibuat, manakala tempoh bayaran balik ialah tujuh tahun secara dua kali setahun.
- c. Semakan Audit mendapati MDV mempunyai obligasi untuk membuat bayaran balik pinjaman melibatkan tiga instrumen pembiayaan iaitu sukuk/bon/kertas komersial berjumlah RM2.004 bilion, pinjaman di bawah RMKe-10 berjumlah RM40 juta dan LIFTS berjumlah RM100 juta. Setakat bulan April 2023, MDV telah membuat bayaran balik pinjaman melibatkan tiga instrumen berkaitan dengan jumlah RM2.134 bilion (99.5%) seperti dalam **Jadual 10**.

JADUAL 10
BAYARAN BALIK PINJAMAN MELIBATKAN TIGA INSTRUMEN
SETAKAT BULAN APRIL 2023

BIL.	INSTRUMEN PEMBIAYAAN	JUMLAH PINJAMAN (RM Juta)		JUMLAH BAYARAN BALIK PINJAMAN (RM Juta)		BAKI PINJAMAN (RM Juta)
		PRINSIPAL	FAEDAH/ KEUNTUNGAN	PRINSIPAL	FAEDAH/ KEUNTUNGAN	
1.	Sukuk/Bon/Kertas Komersial					
	Dana kedua	1,500.00	530.46	1,500.00	530.46	-
	Dana ketiga	500.00	89.08	TB	89.08	500.00
	Dana keempat	4.00	0.07	4.00	0.07	-
	Jumlah	2,004.00	619.61	1,504.00	619.61	500.00
2.	RMKe-10	40.00	*0	10.00	*0	30.00
3.	LIFTS	100.00	*0	TB	*0	100.00
JUMLAH		2,144.00	619.61	1,514.00	619.61	630.00

Sumber: Penyata Kewangan Beraudit MDV Tahun Kewangan 2021 dan 2022; Laporan Dana Pengkomersialan di bawah RMKe-10

Nota: TB - Tidak berkenaan memandangkan pinjaman tersebut belum matang setakat bulan April 2023

(*) - Tiada faedah dikenakan

- d. Analisis Audit mendapati MDV telah membuat bayaran balik penuh sukuk mengikut tempoh matang. Setakat bulan April 2023, sejumlah RM2.030 bilion meliputi prinsipal termasuk keuntungan telah dibayar balik sepenuhnya bagi dana kedua. Bagi dana ketiga pula, bayaran prinsipal tidak dibuat kerana belum mencapai tarikh matang namun faedah berjumlah RM89.08 juta telah dibayar mengikut jadual. Bagi dana keempat pula, MDV telah membuat

¹³ Tarikh penyaluran pertama pada 21 Oktober 2020.

bayaran balik penuh berjumlah RM4.07 juta termasuk faedah dan keuntungan. Bagi LIFTS, obligasi untuk membayar balik pinjaman masih belum berkuat kuasa kerana belum mencapai tarikh matang, iaitu 20 Oktober 2023.

e. Bagaimanapun, **berlaku tunggakan bayaran balik pinjaman program RMKe-10**. Penemuan terperinci adalah seperti berikut:

- i. Berdasarkan Laporan Dana Pengkomersialan di bawah RMKe-10 dan surat MDV bertarikh 3 November 2021, MDV hanya membayar balik pinjaman berjumlah RM10 juta pada tahun 2017. Setakat bulan April 2023, baki pinjaman yang belum dijelaskan kepada Kerajaan Malaysia berjumlah RM30 juta termasuk RM2 juta yang telah tamat tempoh bayaran balik¹⁴ dengan tempoh tunggakan selama 10 bulan.
- ii. Perkara 3.4 Perjanjian Pelaburan Mudarabah antara Kerajaan Malaysia dan MDV bertarikh 27 Disember 2011 menetapkan MDV hendaklah membayar balik dana tersebut kepada Kerajaan enam bulan selepas tarikh perjanjian ini berakhir. Oleh itu, tarikh akhir dana tersebut sepatutnya dibayar balik ialah pada 30 Jun 2022. Setakat bulan April 2023, memandangkan bayaran balik RM2 juta belum dibuat, berlakunya kelewatan mulai 30 Jun 2022 hingga 30 April 2023, iaitu 10 bulan.
- iii. Perkara 3.4 Perjanjian juga menetapkan sekiranya berlaku kelewatan, MDV hendaklah membayar kepada Kerajaan, penalti pada kadar 8% setahun yang dikira berdasarkan amaun terhutang sehingga tarikh pembayaran sebenar. Setakat bulan April 2023, tiada bukti menunjukkan penalti telah dikenakan terhadap amaun terhutang tersebut. Berdasarkan kiraan Audit, penalti yang boleh dikenakan berjumlah RM133,333 seperti dalam **Jadual 11**.

¹⁴ Klausula 2.4 Perjanjian Pelaburan Mudarabah menetapkan perjanjian ini hendaklah ditamatkan pada tahun kesepuluh dari tarikh penyaluran dana Kerajaan. Penyaluran dana RM12 juta telah dibuat pada 30 Disember 2011 dan RM10 juta telah dipulangkan pada tahun 2017. Oleh itu, bayaran balik hendaklah dibuat pada 30 Disember 2021.

JADUAL 11
ANGGARAN PENALTI TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN
SETAKAT BULAN APRIL 2023

PINJAMAN	TARIKH BAYARAN BALIK SEPATUTNYA	BAKI TERTUNGGAK YANG PERLU DIBAYAR BALIK (RM Juta) [a]	TEMPOH TERTUNGGAK [b]	ANGGARAN PENALTI* (RM) [c]
Pertama	30.06.2022	2.00	10 bulan	133,333
JUMLAH		2.00		133,333

Sumber: Analisis Jabatan Audit Negara

Nota: (*) - Anggaran dibuat berdasarkan kadar penalti 8% setahun. Dikira dengan formula berikut:

[c] = [a] x 8% x [b] / 12 bulan

- iv. Susulan daripada kegagalan membayar balik pinjaman, MDV telah mengemukakan surat kepada MOSTI dan disalinkan kepada MOF pada 3 November 2021 mencadangkan pindaan terma dana atau penangguhan bayaran balik dana program RMKe-10. Selain itu, melalui perbincangan dalam Mesyuarat Lembaga Pengarah MDV Khas Ke-2 bertarikh 8 April 2022, MDV memutuskan untuk mengemukakan cadangan penjadualan semula/pelanjutan tempoh penebusan bagi mengekalkan/melanjutkan program tersebut hingga tahun 2027. Justifikasi cadangan tersebut adalah seperti berikut:
- Memperluas dana sedia ada untuk memaksimumkan impak sasaran melalui Program Pembiayaan Pengkomersialan untuk syarikat teknologi dalam keadaan pasca pandemik;
 - Menyokong inisiatif Kerajaan atas pembangunan ekonomi pasca pandemik Covid-19 melalui pelaburan dan perbelanjaan dalam sektor teknologi impak tinggi; dan
 - Meneruskan mandat MDV dalam menyokong agenda Kerajaan dan misi untuk memandu inovasi dan pertumbuhan teknologi tinggi dalam negara.
- v. Bagaimanapun, selepas mengambil kira pelarasan kos dan pendapatan, MDV telah membuat bayaran balik pinjaman/pulangan modal bersih berjumlah RM10.22 juta pada 28 Jun 2023 kepada MOF. Selain itu, MOF melalui surat bertarikh 4 Julai 2023 telah mengecualikan penalti lewat sebanyak 8% berjumlah RM2.48 juta.

Maklum balas MDV yang diterima pada 24 Julai 2023

Tujuan permohonan MDV untuk memanjangkan tempoh akhir Perjanjian Pelaburan Mudarabah adalah supaya dana sedia ada dapat dimanfaatkan untuk membiayai syarikat teknologi pemula dalam industri.

Bagi pinjaman ketiga bernilai RM18 juta yang akan tamat tempoh pada bulan Disember 2023, pihak Bahagian Pelaburan Strategik, MOF sedang memproses permohonan MDV untuk melanjutkan tempoh perjanjian selama empat tahun sehingga 2027.

Pendapat Audit | Prestasi pembayaran balik dana pembiayaan secara keseluruhannya adalah memuaskan kerana sukuk/bon/kertas komersial telah dibayar balik mengikut tempoh ditetapkan. Pinjaman RMKe-10 berjumlah RM2 juta juga telah dibayar balik walaupun terdapat kelewatan.

5.1.3. Pencapaian Keberhasilan

Penilaian Audit terhadap pencapaian keberhasilan meliputi tiga perkara utama iaitu pencapaian impak pembiayaan, pencapaian rancangan korporat/pelan strategik dan pembayaran dividen kepada pemegang saham.

5.1.3.1. Pencapaian Impak Pembiayaan

- a. Impak pembiayaan MDV dinilai di peringkat MOSTI berdasarkan Bajet Berasaskan Outcome (OBB) yang dikategorikan kepada tiga peringkat iaitu peringkat Kementerian; Timbalan Ketua Setiausaha (Pembangunan Teknologi) MOSTI; serta Aktiviti Dana dan Pengkomersialan.
- b. Semakan Audit terhadap Laporan Pemantauan OBB sehingga 31 Disember 2022 (Suku Ke-4) mendapati pencapaian bagi ketiga-tiga keberhasilan adalah seperti berikut:
 - i. MDV mencapai nilai semasa pelaburan dan pembiayaan berkaitan Sains, Teknologi dan Inovasi (STI) berjumlah RM360.41 juta (55.4%) berbanding RM650 juta sasaran keberhasilan yang ditetapkan.

- ii. MDV berjaya mewujudkan 98 syarikat (140%) teknologi dan *start-up* berasaskan STI berbanding sasaran 70 syarikat.
- iii. MDV mencapai sasaran sepenuhnya bilangan syarikat yang menerima pembiayaan di bawah Program MDV-TACT 2.0 dan Program MDV-TechVFMG. Butiran terperinci adalah seperti dalam **Jadual 12**.

JADUAL 12
PRESTASI IMPAK PEMBIAYAAN BERDASARKAN
BAJET BERASAKAN OUTCOME BAGI TAHUN 2022

PERINGKAT	KEBERHASILAN	KPI	S	P	P (%)
Kementerian (MOSTI)	Keberhasilan 2: Pemerkasaan penyelidikan, pembangunan, pengkomersialan dan inovasi bagi meningkatkan pembangunan teknologi tempatan	KPI 3*: Peningkatan nilai semasa pelaburan dan pembiayaan berkaitan STI	RM650 juta	RM360.41 juta	55.4
Timbalan Ketua Setiausaha (Pembangunan Teknologi) MOSTI	Keberhasilan 1: Pembangunan teknologi strategik, <i>start-up</i> dan pengkomersialan	KPI 1: Peningkatan pewujudan syarikat teknologi dan <i>start-up</i> berasaskan STI	70 syarikat	98 syarikat	140.0
Aktiviti Dana dan Pengkomersialan	Keberhasilan 3: Meneraju penglibatan sektor swasta tempatan/asing dengan lebih aktif dalam membiayai syarikat peringkat permulaan dan pengembangan di bidang teknologi berteraskan Revolusi Industri Keempat (IR 4.0)	KPI 5: Bilangan syarikat yang menerima pembiayaan di bawah Program MDV-TACT 2.0	4 syarikat	4 syarikat	100.0
		KPI 6: Bilangan syarikat yang menerima pembiayaan di bawah Program MDV-TechVFMG	4 syarikat	4 syarikat	100.0

Sumber: Laporan Pemantauan OBB sehingga 31 Disember 2022 (Suku Ke-4)

Nota: (*) - MOSTI menetapkan KPI ini kepada enam agensi termasuk MDV

S - Sasaran

P - Pencapaian

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati di peringkat MDV, tiada penetapan sasaran impak kepada sektor teknologi secara jangka panjang kerana tiada mandat khusus untuk melaksanakan penilaian tersebut. Bagaimanapun, MDV menerusi Bahagian Strategi Korporat telah menyediakan ringkasan pencapaian impak sektor teknologi seperti dalam **Jadual 13**. Maklumat tersebut telah dilaporkan kepada MOSTI dalam Mesyuarat Jawatankuasa Penyelaras Agensi Pembiaya pada 5 Januari 2023.

JADUAL 13
IMPAK MDV KEPADA SEKTOR TEKNOLOGI SEJAK TAHUN 2002

IMPAK	PENCAPAIAN
Penyaluran Pembiayaan	RM13.200 bilion
Penggredan kredit (penggredan RAM)	AA ₃ /P1
Penjana hasil	Melebihi RM21 bilion
Pertumbuhan nilai syarikat pemula	34%
Pembinaan menara 3G/4G	5,900 menara
Pekerjaan yang dimanfaatkan	Melebihi 27,000 pekerjaan
Pembiayaan syarikat pemula	74 syarikat
Pembiayaan projek	1,170 projek
Pembiayaan tenaga boleh baharu	163 megawatt

Sumber: Bahagian Strategi Korporat

Maklum balas MDV yang diterima pada 24 Julai 2023

Ketidakcapaian sasaran keberhasilan di peringkat MOSTI disebabkan faktor berikut:

- Sektor awam yang lebih tertumpu kepada perbelanjaan sosial telah menjejaskan prestasi perniagaan sektor swasta dalam bidang teknologi yang memberi impak kepada persekitaran perniagaan sektor teknologi.
- Pihak MDV tidak dapat memberi sebarang pakej pembiayaan terhadap beberapa peluang kelulusan pembiayaan yang besar disebabkan penarikan diri oleh rakan pembiaya memandangkan saiz dana pembiayaan adalah terlalu besar bagi MDV.
- Pemberhentian Ketua Pegawai Perniagaan secara mengejut dan kadar pusing ganti kakitangan yang tinggi pada tahun 2022.
- Pihak MDV terpaksa menolak permohonan pembiayaan yang agak besar atas isu integriti bakal pelanggan.

Pendapat Audit | Pencapaian impak pembiayaan yang diukur di peringkat kementerian adalah memuaskan kerana dua daripada tiga indikator keberhasilan berdasarkan Bajet Berasaskan Outcome (OBB) telah mencapai sasaran yang ditetapkan. Bagaimanapun, pencapaian impak kepada sektor teknologi tidak dapat ditentukan prestasinya kerana MDV tidak menyediakan sasaran untuk dicapai.

5.1.3.2. Pencapaian Rancangan Korporat/Pelan Strategik

- a. MCCG 2021 amalan 1.1, panduan G1.1 dan MKD Handbook perenggan 2.2(b) menyarankan Rancangan Korporat/Pelan Strategik disediakan, diluluskan dan dipantau oleh Lembaga Pengarah.
- b. Semakan Audit mendapati Rancangan Korporat/Pelan Strategik telah disediakan dan diluluskan oleh Lembaga Pengarah melalui Mesyuarat Khas Lembaga Pengarah pada 6 Disember 2017. Rancangan Korporat/Pelan Strategik ini dikenali sebagai *Roadmap* 2018 hingga 2025. Pelan Strategik tersebut menghendaki MDV menjalankan transformasi ke arah kebebasan kewangan, hasil yang lebih baik, mengembangkan jejak, permodalan terhadap teknologi kewangan/pendigitalan untuk mempertingkatkan proses dan perniagaan. Pelan Strategik ini ditetapkan kepada tiga fasa iaitu fasa Transformasi (tahun 2018 dan 2019); fasa Pengukuhan (tahun 2019 dan 2020); dan fasa Pewilayahan (tahun 2020 hingga 2025) yang merangkumi 18 strategi.
- c. Semakan Audit selanjutnya terhadap minit Mesyuarat Lembaga Pengarah mendapati **pelaksanaan *Roadmap* tidak dipantau kerana tiada perbincangan oleh Lembaga Pengarah.**
- d. Ringkasan *7-Years Strategy and Roadmap* yang disediakan oleh Bahagian Strategi Korporat menunjukkan MDV telah mencapai sembilan (75%) daripada 12 strategi yang ditetapkan di bawah fasa Transformasi (tahun 2018 dan 2019) dan fasa Pengukuhan (tahun 2019 dan 2020). Setakat bulan April 2023, dua strategi berstatus sedang dilaksanakan (on-going) manakala satu strategi dari fasa Transformasi ditunda kepada fasa Pengukuhan kerana kekangan dana dan langkah penjimatan. Seterusnya, kesemua enam strategi di bawah fasa Pewilayahan (tahun 2020 hingga 2025) sedang dilaksanakan. Butiran terperinci mengenai pencapaian Rancangan Korporat/Pelan Strategik adalah seperti dalam **Jadual 14**.

JADUAL 14
PENCAPAIAN RANCANGAN KORPORAT/PELAN STRATEGIK MDV
SETAKAT BULAN APRIL 2023

FASA	Transformasi "Memulakan, mewujudkan momentum" (Tahun 2018 - 2019)	STATUS	Penguatan "Mempertingkatkan platform, infrastruktur" (Tahun 2019 - 2020)	STATUS	Pewilayahan "Mengembangkan jejak MDV" (Tahun 2020 - 2025)	STATUS
STRATEGI	1. Bermulanya penyediaan Dana Keempat dan pemeriksaan teliti (exploration) dana alternatif	C	1. Memperoleh dan melancarkan Dana Keempat/dana alternatif	C	1. Mengembangkan saluran perhubungan/ perkongsian/dana wilayah dan antarabangsa	L
	2. Pengembangan aset pembiayaan	C	2. Pertumbuhan aset pembiayaan secara berterusan	C	2. Menyokong perkembangan geografi penerima pelaburan	L
	3. Permulaan dan pelaksanaan Program Pembiayaan Teroka (Venture Debt Programme)	C	3. Kematangan Program Pembiayaan Teroka (Venture Debt Programme), merealisasikan keluar awal (realise initial exits)	L	3. Sumber (source) model dana jangka panjang dan dana alternatif bebas	L
	4. Pembangunan Kerangka Digital Organisasi (Digital Organisational Framework)	C	4. Pengembangan Program Pembiayaan Teroka (Venture Debt Programme) (Tranche 2)	C	4. Melaksanakan pengasalan (originations) bidang kuasa bersilang (cross-jurisdictional) dan keluar (exits)	L
	5. Memperkenalkan dan memanfaatkan hubungan wilayah dan antarabangsa	T	5. Memperoleh perkongsian wilayah dan antarabangsa	L	5. Pelaksanaan Organisasi Digital (Digital Organisation)	L
	6. Memulakan penyertaan <i>Equity Crowdfunding</i> (ECF)/ <i>Peer-to-peer</i> (P2P)	C	6. Mengembangkan penyertaan ECF/P2P	C	6. Memulakan pilihan kepada "go private"	L

Sumber: Kertas Minit Mesyuarat Khas Lembaga Pengarah Bertarikh 6 Disember 2017; Ringkasan 7-Year Strategy and Roadmap

Nota: C - Tercapai (Selesai) T - Tertunda L - Sedang Dilaksanakan

Maklum balas MDV yang diterima pada 16 dan 24 Ogos 2023

Sebagai penambahbaikan, MDV telah membenteng dan membincangkan pencapaian Pelan Strategik (Roadmap) dalam Mesyuarat Board Retreat 2023 yang diadakan pada 21 dan 22 Ogos 2023. Pelan ini juga akan dijadikan agenda dalam mesyuarat khas Lembaga Pengarah.

Pendapat Audit | **Pencapaian Pelan Strategik MDV adalah memuaskan kerana 75% strategi yang ditetapkan bagi tahun 2018 hingga 2020 telah tercapai. Pembentangan pencapaian tersebut kepada Lembaga Pengarah dapat meningkatkan kecekapan pemantauan.**

5.1.3.3. Pembayaran Dividen kepada Pemegang Saham

- a. Seksyen 131 Akta Syarikat 2016 menetapkan suatu syarikat hanya boleh membuat pengagihan kepada pemegang syer daripada keuntungan yang ada bagi syarikat itu jika syarikat menjadi *solven* tertakluk kepada Seksyen 132. Seksyen 132 Akta Syarikat 2016 mentakrifkan syarikat dianggap sebagai *solven* jika syarikat itu berupaya untuk membayar hutangnya jika dan apabila hutang itu menjadi kena dibayar dalam masa 12 bulan selepas pengagihan dibuat.
- b. Semakan Audit mendapati MDV telah mematuhi Seksyen 131 dan 132 Akta Syarikat 2016 bagi tempoh tahun kewangan 2019 hingga 2021. MDV telah menjana keuntungan bersih bagi tahun kewangan 2019 dan 2021 manakala merekodkan kerugian bersih bagi tahun kewangan 2020. Sehubungan itu, MDV telah membayar dividen berjumlah RM2.50 juta bagi tahun kewangan 2019 dan RM1.50 juta bagi tahun kewangan 2021 kepada MOF. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 15**.

JADUAL 15
PEMBAYARAN DIVIDEN BAGI TAHUN KEWANGAN 2019 HINGGA 2021

TAHUN	UNTUNG/(RUGI) BERSIH (RM Juta)	DIVIDEN DIBAYAR (RM Juta)
2019	10.15	2.50
2020	(73.88)	0
2021	5.06	1.50
JUMLAH		4.00

Sumber: Penyata Kewangan Beraudit Tahun Kewangan 2019, 2020 dan 2021

Maklum balas MDV semasa Mesyuarat Penutup pada 9 Ogos 2023

MDV telah merekodkan keuntungan bersih RM4.84 juta bagi tahun kewangan 2022. Pada 8 Ogos 2023, MDV telah membayar dividen berjumlah RM1.40 juta bagi tahun kewangan 2022 seperti yang diluluskan dalam Majlis Agong Tahunan MDV.

Pendapat Audit | Prestasi pembayaran dividen kepada pemegang saham oleh MDV adalah memuaskan bagi tahun kewangan yang mencatatkan keuntungan bersih dan membayar dividen berjumlah RM5.40 juta kepada Kerajaan bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022. Pemantauan oleh MOF penting untuk memastikan pulangan diperoleh selaras dengan pelaburan yang dibuat oleh Kerajaan.

5.2. Pengurusan Aktiviti

Penilaian Audit bagi pengurusan aktiviti dilaksanakan terhadap pengurusan kemudahan pembiayaan dan pemantauan kemudahan pembiayaan.

5.2.1. Pengurusan Kemudahan Pembiayaan

Pengurusan kemudahan pembiayaan meliputi proses penggredan risiko kredit dan *Notice of Assignment*.

5.2.1.1. Penggredan Risiko Kredit

- a. Berdasarkan Perkara 12.1 Kredit Polisi MDV, setiap cadangan kredit hendaklah dianalisis dengan teliti menggunakan format dokumen yang ditetapkan dan pendekatan yang standard bagi tujuan penilaian. Seterusnya, berdasarkan Perkara 13.1 Kredit Polisi MDV, semua pembiayaan baharu dan sedia ada akan diberikan gred risiko.
- b. Semakan Audit mendapati MDV menganalisis dan menilai tahap risiko setiap permohonan pembiayaan (cadangan kredit) melalui penggredan risiko kredit dengan menggunakan format dokumen yang ditetapkan dan pendekatan yang standard. Penggredan ini menunjukkan pendedahan risiko kredit berdasarkan skala yang telah ditetapkan. MDV menggunakan penggredan yang dikenali sebagai keberhasilan pemarkahan usaha wajar *Comprehensive Operations Manual and Process* (COMP) 2002 bermula tahun 2002 dan ditambah baik kepada COMP 2008 pada tahun 2008. Seterusnya, MDV menggunakan format penggredan *Sage Credit Grading* yang berkuat kuasa mulai tahun 2014 dan format ini telah ditambah baik menerusi semakan semula. Pada 29 Julai 2021, format baharu iaitu *MDV New Credit Risk Grading User Manual* telah diluluskan dan mula digunakan pada 1 Ogos 2021.
- c. Berdasarkan format penggredan kredit baharu, setiap julat lima markah akan diberikan gred kredit bermula E4 hingga A1 berdasarkan penilaian terhadap lapan aspek iaitu pengurusan; risiko kewangan; unjuran aliran tunai; risiko perniagaan; laporan kredit; risiko industri; bantuan modal teroka; serta pelan operasi dan sumber tunai. Gred Kredit E1 hingga E4 ialah substandard dan peminjam berkemungkinan besar gagal untuk membayar balik pembiayaan. Butiran format penggredan risiko kredit seperti dalam **Jadual 16**.

JADUAL 16
FORMAT PENGGREDEAN RISIKO KREDIT MDV

COMP 2002 (TAHUN 2002)		COMP 2008 (TAHUN 2008)		SAGE CREDIT GRADING (TAHUN 2014)		MDV NEW CREDIT RISK GRADING USER MANUAL (MULAI 1 OGOS 2021)	
GRED	%	GRED	%	GRED	%	GRED	%
Lulus tanpa syarat	91 - 100	Lulus tanpa syarat	91 - 100	A1	80 ke atas	A1	> 95
Lulus dengan syarat tidak ketat	81 - 90	Lulus dengan syarat tidak ketat	81 - 90	B2	71 - 80	A2	90 < x ≤ 95
Lulus dengan syarat ketat	61 - 80	Lulus dengan syarat ketat	61 - 80	B3	61 - 70	A3	85 < x ≤ 90
Gagal tetapi boleh dipertimbangkan dengan justifikasi	41 - 60	Gagal tetapi boleh dipertimbangkan dengan justifikasi	51 - 60	B4	51 - 60	A4	80 < x ≤ 85
Gagal	10 - 40	Gagal	50 & ke bawah	B5	41 - 50	B1	75 < x ≤ 80
				B6	25 - 40	B2	70 < x ≤ 75
				B7	Substandard	B3	65 < x ≤ 70
				F8	Non-Performing (faedah/keuntungan digantung & peruntukan dibuat)	B4	60 < x ≤ 65
				F9	Non-Performing (peruntukan khusus lanjut dibuat)	C1	55 < x ≤ 60
						C2	50 < x ≤ 55
						C3	45 < x ≤ 50
						C4	40 < x ≤ 45
						D1	35 < x ≤ 40
						D2	30 < x ≤ 35
						D3	25 < x ≤ 30
						D4	20 < x ≤ 25
						E1	15 < x ≤ 20
						E2	10 < x ≤ 15
						E3	5 < x ≤ 10
						E4	≤ 5

Sumber: *Comprehensive Operations Manual and Process 2002; Comprehensive Operations Manual and Process 2008; MDV's Comprehensive Credit System Project Sage 3's Proposed Credit Grading Template; MDV New Credit Risk Grading User Manual*

Nota: GRED - Gred Kredit % - Markah Kredit Matriks

- d. Semakan Audit terhadap 22 sampel akaun mendapati 19 akaun (86.4%) melepasi paras standard dan layak memperoleh pembiayaan, dua akaun dengan markah substandard diluluskan pembiayaan manakala satu akaun tidak memerlukan penggredan. Daripada 19 akaun yang melepasi paras standard, dua akaun bagi permohonan pembiayaan tahun 2004 dan 2005 dinilai menggunakan COMP 2002 telah memperoleh gred kredit lulus dengan

syarat ketat. Tiga akaun bagi permohonan pembiayaan antara tahun 2011 hingga 2013 dinilai menggunakan COMP 2008 memperoleh gred kredit lulus dengan syarat yang ketat, dan gagal tetapi boleh dipertimbangkan dengan justifikasi. Sebanyak 11 akaun merupakan permohonan pembiayaan tahun 2014 hingga 31 Julai 2021 yang dinilai menggunakan *Sage Credit Grading* telah memperoleh gred kredit B5 dan B6. Tiga akaun bagi permohonan pembiayaan bermula 1 Ogos 2021 pula dinilai menggunakan *MDV New Credit Risk Grading User Manual* telah memperoleh gred kredit B3, D1 dan D3.

- e. **Dua akaun yang dinilai masing-masing pada tahun 2014 dan 2021 menggunakan *Sage Credit Grading* memperoleh gred kredit B7 dengan markah substandard (di bawah paras standard) iaitu Syarikat 8 dan Syarikat 17. Kedua-dua akaun ini telah diluluskan pembiayaan walaupun hasil penilaian menunjukkan pemohon ini berada dalam keadaan berisiko tinggi.** Setakat 31 Disember 2022, akaun Syarikat 8 berstatus NPF manakala akaun Syarikat 17 berstatus tunggakan melebihi 30 hari dengan tempoh kelewatan sebanyak 31 hari. Kedua-dua akaun ini mempunyai baki masing-masing berjumlah RM4.80 juta dan RM0.79 juta. Perkara ini kerana **MDV tidak menetapkan gred minimum sebagai syarat kelulusan pembiayaan.** Selain itu, penggredan kredit risiko tidak dibuat terhadap satu akaun iaitu Syarikat 21 kerana pembiayaan di bawah *Covid-19 Intervention Fund Assistance* (CIFA¹⁵) yang tidak memerlukan penilaian risiko dilakukan. Butiran terperinci gred risiko kredit semasa kelulusan permohonan adalah seperti dalam **Jadual 17**.

JADUAL 17
GRED KREDIT RISIKO SEMASA KELULUSAN PERMOHONAN

BIL.	PEMINJAM	AKAUN PEMBIAYAAN	SEKTOR	TAHUN KELULUSAN	GRED KREDIT
COMP 2002					
1.	Syarikat 14	1	Teknologi Hijau	2004	Lulus dengan syarat ketat
2.	Syarikat 7	1	ICT	2005	Lulus dengan syarat ketat
COMP 2008					
3.	Syarikat 2	1	Teknologi Hijau	2011	Lulus dengan syarat ketat
4.	Syarikat 15	1	ICT	2012	Gagal tetapi boleh dipertimbangkan dengan justifikasi
5.	Syarikat 9	1	ICT	2013	Gagal tetapi boleh dipertimbangkan dengan justifikasi

¹⁵ CIFA merupakan program kerjasama antara Teraju Bumiputera Corporation (TERAJU) dengan agensi pelaksana dalam membantu syarikat Skim Usahawan Permulaan Bumiputera (SUPERB) yang layak mendapatkan kemudahan pembiayaan perniagaan semasa pandemik Covid-19.

BIL.	PEMINJAM	AKAUN PEMBIAYAAN	SEKTOR	TAHUN KELULUSAN	GRED KREDIT
SAGE CREDIT GRADING					
6.	Syarikat 3	1	ICT	2014	B6
7.	Syarikat 5	1	ICT	2014	B6
8.	Syarikat 8	1	ICT	2014	B7*
9.	Syarikat 12	1	ICT	2014	B6
10.	Syarikat 13	2	Teknologi Hijau	2014	B6
11.		3	Teknologi Hijau	2014	B6
12.	Syarikat 16	1	ICT	2014	B6
13.	Syarikat 1	1	Teknologi Hijau	2015	B6
14.	Syarikat 4	1	Teknologi Hijau	2017	B6
15.	Syarikat 6	1	ICT	2017	B6
16.	Syarikat 18	1	ICT	2020	B6
17.	Syarikat 11	1	ICT	2020	B5
18.	Syarikat 17	1	ICT	2021	B7*
MDV NEW CREDIT RISK GRADING USER MANUAL					
19.	Syarikat 10	1	ICT	2021	D1
20.	Syarikat 19	1	Teknologi Hijau	2021	D3
21.	Syarikat 20	2	ICT	2021	B3
22.	Syarikat 21	1	ICT	2021	TB

Sumber: Analisis Audit

Nota: (*) - Gred kredit B7 dengan markah substandard yang telah diluluskan pembiayaan.

TB - Tidak berkenaan. Tiada penilaian risiko kerana pembiayaan bawah CIFA.

Maklum balas MDV yang diterima pada 24 dan 25 Julai 2023

Bagi Syarikat 8, usaha wajar yang dijalankan menunjukkan projek ini dapat dilaksanakan kerana pembekal dan syarikat pemasangan yang dilantik berpengalaman untuk melaksanakan kerja yang berkaitan.

Bagi Syarikat 17 pula, pembiayaan diluluskan setelah mengambil kira cadangan produk yang unik dan perancangan syarikat dalam penjanaan dana untuk pusingan ekuiti.

Pendapat Audit | Pengurusan penggredan risiko kredit telah dilaksanakan secara cecap kerana permohonan telah dinilai mengikut polisi yang ditetapkan berdasarkan tahun permohonan yang berkenaan. Bagaimanapun, dua akaun yang diluluskan di bawah paras standard risiko kredit telah berstatus *non-performing financing* (NPF) dan tunggakan melebihi 30 hari.

5.2.1.2. Notice of Assignment

- a. Berdasarkan Seksyen 4.02 dalam Surat Ikatan Penyerahhakan atau *Deed of Assignment* (DoA), bentuk Notis Penyerahhakan atau *Notice of Assignment* (NoA) adalah seperti yang dinyatakan dalam Bahagian A Jadual 2 DoA atau dalam sebarang bentuk yang boleh diterima oleh MDV. NoA disediakan antara lainnya untuk memaklumkan pemberi projek berkenaan penyerahhakan hasil projek oleh pelanggan untuk disalurkan ke dalam akaun yang ditetapkan oleh MDV.
- b. Semakan Audit terhadap 22 sampel akaun pembiayaan mendapati peminjam bagi lapar akaun telah menyediakan NoA seperti ditetapkan dalam surat tawaran. Bagi baki 14 akaun, tiada keperluan penyediaan NoA kerana jenis pembiayaan tidak mensyaratkannya. Semakan lanjut terhadap lapar akaun yang perlu menyediakan NoA mendapati satu akaun iaitu Syarikat 10 telah diluluskan pembiayaan berjumlah RM25.50 juta melalui surat kredit pada 8 September 2021.
- c. Namun demikian, didapati Syarikat 10 telah meminda pernyataan dalam templat NoA menyebabkan pernyataannya berbeza daripada templat dokumen sekuriti standard yang ditetapkan oleh MDV. **Perubahan pernyataan ini memberikan kuasa kepada Syarikat 10 untuk mengarahkan pemberi projek iaitu Agensi 1 supaya menyalurkan bayaran ke dalam mana-mana akaun yang diarahkannya.** Perubahan pernyataan dalam NoA ini bertentangan dengan pernyataan ditetapkan dalam Seksyen 4.02 dalam DoA (Contract Proceeds) yang menghendaki Syarikat 10 menggunakan NoA untuk mengarahkan Agensi 1 supaya menyalurkan bayaran ke dalam akaun (Akaun Projek) ditetapkan oleh MDV. Perubahan pernyataan berdasarkan NoA yang dikemukakan oleh Syarikat 10 kepada MDV pada 11 November 2021 adalah seperti dalam **Jadual 18**.

JADUAL 18
PERUBAHAN PERNYATAAN NoA

PERNYATAAN MENGIKUT FORMAT DITETAPKAN	PERNYATAAN YANG TELAH DIUBAH
"We further confirm that we shall comply and abide by the said Notice, and agree that this instruction shall only be revoked by our receipt of an express notice of revocation from MDV "	"We further confirm that we shall comply and abide by the said Notice, and agree that this instruction shall only be revoked by our receipt of an express notice of revocation from Syarikat 10 "

Sumber: NoA Syarikat 10

- d. Secara ringkasnya kronologi perubahan pernyataan dalam NoA oleh Syarikat 10 adalah seperti dalam **Jadual 19**.

JADUAL 19
KRONOLOGI PERUBAHAN PERNYATAAN NoA SYARIKAT 10

TARIKH	PERKARA	CATATAN
24 Disember 2019	Perjanjian dibuat antara Syarikat 10 dan Agensi 1 bagi Perolehan Peralatan Teknikal untuk operasi Agensi 1 dengan Syarikat 10.	Perjanjian bernilai RM53 juta bagi tempoh tiga tahun bermula 7 Februari 2019 hingga 6 Februari 2022.
30 Mac 2021	Borang Permohonan bagi pembiayaan Perolehan Peralatan Teknikal untuk operasi Agensi 1 dengan Syarikat 10 dikemukakan kepada MDV.	-
8 September 2021	Surat tawaran kepada Syarikat 10 daripada MDV bagi fasiliti pembiayaan projek dengan jumlah maksimum prinsipal RM28.15 juta.	Antara terma pembiayaan meliputi: i. Surat Kredit Islamik berjumlah RM25.50 juta. ii. Jaminan Bank Islamik berjumlah RM2.65 juta. iii. Penyaluran Fasiliti akan dibuat melibatkan bayaran kepada dua pembekal menerusi: a. Penyaluran 1 berjumlah RM24 juta secara surat kredit kepada Pembekal 2. b. Penyaluran 2 berjumlah RM1.50 juta kepada Pembekal 1.
5 November 2021	Bahagian Perniagaan MDV memohon pandangan daripada Jabatan Undang-undang dan Kesetiausahaan serta peguam syarikat untuk memuktamadkan draf NoA.	Jabatan Undang-undang dan Kesetiausahaan serta peguam syarikat telah menyemak draf NoA dan hanya memberi pandangan terhadap perubahan penggunaan kepala surat (letterhead) pada NoA. Syarikat 10 tidak menggunakan kepala surat pemberi projek seperti mana ditetapkan dalam NoA mengikut Seksyen 4.02. Tiada sebarang ulasan diberikan terhadap perubahan pernyataan dalam NoA.
11 November 2021	Syarikat 10 telah mengeluarkan NoA kepada Agensi 1 untuk pengakuan Agensi 1.	Pengakuan dibuat oleh Pegawai 1 dari Agensi 1.
19 November 2021	Bahagian Perniagaan MDV telah menyediakan dan mengemukakan <i>Memorandum for Approval</i> kepada CEO.	<i>Memorandum for Approval</i> dikemukakan bagi tujuan mendapatkan kelulusan CEO terhadap NoA yang dikemukakan oleh Syarikat 10.
25 November 2021	CEO MDV telah menandatangani <i>Memorandum for Approval</i> selepas bersetuju dengan NoA yang dikemukakan Syarikat 10.	Tiada sebarang ulasan oleh CEO terhadap NoA yang dikemukakan oleh Syarikat 10.

Sumber: Bahagian Perniagaan dan Jabatan Audit Dalam MDV

- e. Selepas kelulusan diberikan oleh CEO terhadap NoA yang dikemukakan oleh Syarikat 10 pada 25 November 2021, MDV telah membuat bayaran kepada dua pembekal terlibat berdasarkan terma pembiayaan bagi penyaluran fasiliti melalui tiga transaksi berjumlah RM25.50 juta. Bayaran berjumlah RM1.50 juta dibuat kepada Pembekal 1 pada 10 Disember 2021 manakala dua lagi bayaran berjumlah RM24 juta kepada Pembekal 2 telah dibuat masing-masing pada 18 dan 25 Februari 2022. Butiran terperinci pembayaran yang telah dibuat oleh MDV adalah seperti dalam **Jadual 20**.

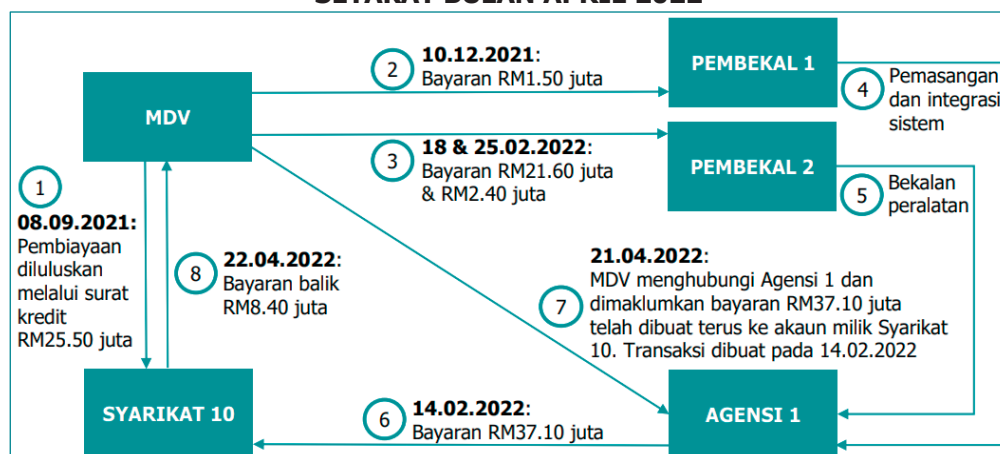
JADUAL 20
PEMBAYARAN YANG TELAH DIBUAT OLEH MDV KEPADA DUA PEMBEKAL

BIL.	TARIKH	PEMBEKAL	PERKARA	JUMLAH (RM Juta)
1.	10.12.2021	Pembekal 1	Bagi tujuan pemasangan dan integrasi sistem	1.50
2.	18.02.2022	Pembekal 2	Bagi tujuan bekalan peralatan	21.60
3.	25.02.2022			2.40
JUMLAH KESELURUHAN				25.50

Sumber: Lejar MDV

- f. Seterusnya, pada 10 Mac 2022, MDV telah menghantar notis peringatan kepada Syarikat 10 untuk pembayaran keuntungan dan prinsipal berjumlah RM13.45 juta yang matang pada 31 Mac 2022. Notis peringatan dihantar semula oleh MDV kepada Syarikat 10 pada 6 April 2022 tentang bayaran tertunggak tersebut. Pada 21 April 2022, MDV telah menghubungi pihak Agensi 1 untuk mengetahui status pelaksanaan kontrak oleh Syarikat 10. Agensi 1 memaklumkan bayaran berjumlah RM37.10 juta (meliputi pembiayaan daripada MDV berjumlah RM25.50 juta) telah dibuat secara terus ke akaun milik Syarikat 10 pada 14 Februari 2022. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan sama ada bayaran berjumlah RM37.10 juta ini telah dibuat oleh Agensi 1 berdasarkan arahan daripada Syarikat 10.
- g. Selanjutnya pada 22 April 2022, MDV telah menerima bayaran berjumlah RM8.40 juta daripada Syarikat 10 manakala baki pembiayaan berjumlah RM17.10 juta masih tertunggak. Setakat bulan April 2023, semakan Audit selanjutnya mendapati tiada lagi bayaran dibuat oleh Syarikat 10 kerana akaun Syarikat 10 telah dibekukan untuk siasatan polis selepas laporan polis dibuat oleh penjamin terhadap pembiayaan Syarikat 10. Butiran ringkasan pembayaran Syarikat 10 kepada MDV setakat bulan April 2022 adalah seperti yang ditunjukkan dalam **Rajah 1**.

RAJAH 1
RINGKASAN PEMBAYARAN SYARIKAT 10 KEPADA MDV
SETAKAT BULAN APRIL 2022

Sumber: Analisis Audit

- h. Berdasarkan Kertas Lembaga Pengarah bagi Mesyuarat Lembaga Pengarah Ke-126 bertarikh 28 Februari 2023, kegagalan MDV mendapatkan bayaran semula pinjaman daripada Syarikat 10 menyebabkan MDV mengalami kerugian sebelum cukai berjumlah RM18.60 juta bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022. Jumlah ini meliputi *allowance for credit losses* RM17.31 juta, *loss of profit income* RM1.06 juta dan caj lewat bayar RM227,579.

Maklum balas MDV yang diterima pada 24 Julai 2023

Pihak MDV berpendapat kejadian ini adalah kerana sikap peminjam yang tidak jujur dan berniat jahat untuk tidak membayar pinjaman yang telah diberikan. Susulan bayaran kontrak tersebut telah disalurkan kepada satu akaun bank Syarikat 10 dan bukannya kepada Akaun Projek, satu laporan polis telah dibuat dan MDV telah merekodkan *Suspicious Transaction Report* berkenaan transaksi tersebut. Notis Tuntutan telah dikeluarkan oleh peguam yang dilantik oleh MDV kepada Syarikat 10 untuk tuntutan bayaran yang masih tertunggak. Berikutan kegagalan Syarikat 10 untuk menyelesaikan pembayaran tertunggak serta pelanggaran terma perjanjian pembiayaan yang antara lain termasuk penyelewengan bayaran kontrak oleh Agensi 1 yang sepatutnya disalurkan terus kepada MDV, MDV telah memulakan tindakan undang-undang/tuntutan sivil terhadap Syarikat 10 yang masih berlangsung sehingga sekarang.

Pendapat Audit | Pengurusan Notice of Assignment (NoA) adalah kurang cekap kerana terdapat kelemahan MDV yang membolehkan Syarikat 10 mengubah pernyataan NoA untuk kepentingannya menyebabkan kepentingan MDV tidak dilindungi dan mengalami kerugian sebanyak RM18.60 juta bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022.

5.2.2. Pemantauan Kemudahan Pembiayaan

Pemantauan meliputi kutipan bayaran balik pembiayaan, *Non-Performing Financing* (NPF) dan hapus kira hutang lapuk.

5.2.2.1. Kutipan Bayaran Balik Pembiayaan

- a. Berkuat kuasa bulan Januari 2015, Prosedur Operasi Standard (SOP) *Credit Management Division, II - Disbursement and Collections Department, Appendix G on Reminder Management* menetapkan Notis Awal hendaklah dikeluarkan dua minggu sebelum tarikh akhir bayaran manakala Notis Peringatan dikeluarkan serta merta selepas tarikh akhir bayaran.
- b. Berkuat kuasa bulan Januari 2021 pula, SOP baharu yang dikemas kini dalam perenggan 3.1, *SOP Credit Management Division - Collections dan Appendix F Reminder Management* menetapkan notis awal pertama dikeluarkan tiga minggu sebelum tarikh akhir bayaran; notis kedua dikeluarkan seminggu sebelum tarikh akhir bayaran; dan notis peringatan dikeluarkan selewat-lewatnya tiga hari selepas tarikh akhir bayaran.
- c. Semakan Audit mendapati MDV telah menghantar notis peringatan kepada peminjam yang lewat membuat bayaran balik pembiayaan, bagaimanapun notis yang dikeluarkan tidak mengikut proses dan tempoh masa yang ditetapkan. Semakan terhadap 22 sampel akaun mendapati **Notis Awal Pertama tidak dikeluarkan kepada empat peminjam dan lewat dikeluarkan kepada lima peminjam antara dua hingga enam hari. Notis Awal Kedua pula tidak dikeluarkan kepada lima peminjam dan lewat dihantar kepada satu peminjam. Selain itu, Notis Peringatan tidak dikeluarkan kepada enam peminjam dan lewat dihantar kepada 11 peminjam antara empat hingga 17 hari.**

- d. Selain itu, dua daripada 22 peminjam yang terlibat dengan tarikh akhir bayaran sebelum tahun 2015 tidak dikeluarkan apa-apa notis kerana tiada sebarang SOP yang berkaitan pada ketika itu. Butiran terperinci status pengeluaran notis terhadap tunggakan bayaran balik seperti dalam **Jadual 21**. Kelewatan dan notis yang tidak dikeluarkan turut menjadi antara faktor akaun peminjam berstatus NPF.

JADUAL 21
STATUS PENGELUARAN NOTIS TERHADAP TUNGGAKAN BAYARAN BALIK

BIL.	PEMINJAM	TARIKH AKHIR BAYARAN (DUE DATE)	STATUS TINDAKAN					
			NOTIS AWAL PERTAMA	TEMPOH LEWAT (Hari)	NOTIS AWAL KEDUA	TEMPOH LEWAT (Hari)	NOTIS PERINGATAN	TEMPOH LEWAT (Hari)
Tiada Sebarang SOP Berkaitan								
1.	Syarikat 7	30.06.2006	TB	TB	TB	TB	TB	TB
2.	Syarikat 14	31.07.2008	TB	TB	TB	TB	TB	TB
SOP Credit Management Division, II - Disbursement and Collections Department, Appendix G on Reminder Management								
3.	Syarikat 1	31.05.2018	21.05.2018	4	Tidak berkenaan kerana tiada ketetapan dalam SOP		05.06.2018	4
4.	Syarikat 2	28.02.2014	10.02.2014	-			Bayaran pada Mac dan April 2014	TB
5.	Syarikat 3	30.09.2016	13.09.2016	-			17.10.2016	16
6.	Syarikat 4	31.07.2018	12.07.2018	-			X	T
7.	Syarikat 5	31.01.2016	X	T			18.02.2016	17
8.	Syarikat 8	31.07.2016	08.06.2016	-			16.08.2016	15
9.	Syarikat 9	30.04.2015	08.04.2015	-			18.05.2015	17
10.	Syarikat 12	26.09.2017	X	T			X	T
11.	Syarikat 13	31.05.2016	23.05.2016	6			16.06.2016	15
12.		31.05.2016	23.05.2016	6			16.06.2016	15
13.	Syarikat 15	30.04.2016	15.04.2016	-			X	T
14.	Syarikat 16	30.06.2016	10.03.2016	-			X	T
SOP Credit Management Division - Collections dan Appendix F Reminder Management								
15.	Syarikat 6	30.01.2021	X	T	X	T	18.02.2021	16
16.	Syarikat 10	31.03.2022	10.03.2022	-	23.03.2022	-	X	T
17.	Syarikat 11	31.08.2021	12.08.2021	2	26.08.2021	2	10.09.2021	7
18.	Syarikat 17	30.11.2022	11.11.2022	2	X	T	12.12.2022	9
19.	Syarikat 18	17.10.2022	15.09.2022	-	Pindah ke BPA pada 01.09.2022	TB	TB	TB
20.	Syarikat 19	31.08.2022	X	T	X	T	15.09.2022	12
21.	Syarikat 20	30.06.2021	08.06.2021	-	X	T	Bayaran pada 28.06.2021	TB
22.	Syarikat 21	31.08.2022	03.08.2022	-	X	T	X	T
NOTIS TIDAK DIKELUARKAN (Bilangan Peminjam)			4 daripada 20		5 daripada 7		6 daripada 17	

Sumber: Bahagian Pengurusan Kredit

Nota: X - Notis tidak dikeluarkan T - Tidak dapat dinilai TB - Tidak Berkenaan BPA - Bahagian Pengurusan Aset

Maklum balas MDV yang diterima pada 16 Ogos 2023

Kelewatan penghantaran notis berlaku atas beberapa sebab antaranya penstrukturan semula bayaran pinjaman, permohonan pelanggan untuk melanjutkan tempoh moratorium, cuti umum, cuti hujung minggu dan pengemaskinian lejar.

Pendapat Audit | **Pengurusan kutipan bayaran balik pembiayaan adalah kurang cekap kerana notis peringatan tidak atau lewat dikeluarkan kepada peminjam yang menjadi antara faktor akaun peminjam menjadi NPF.**

5.2.2.2. Non-Performing Financing

- a. *SOP Business Division - Account Relationship Management* mengklasifikasikan pembiayaan atau pinjaman sebagai NPF apabila prinsipal atau keuntungan/faedah perlu dibayar telah tidak dibayar untuk tempoh 91 hari atau lebih dari tarikh ditetapkan.
- b. Berdasarkan KPI perspektif kemampuan korporat (kewangan), MDV menetapkan sasaran *gross NPF* (tahun 2019 dan 2020) dan *gross impaired financing* (GIF) (tahun 2021 dan 2022) tercapai apabila peratusan pencapaian atau skor yang diperoleh adalah sama atau kurang berbanding kadar ditetapkan. Bagi tahun 2019 dan 2020, sasaran *gross NPF* ditetapkan berdasarkan peratusan iaitu 20% daripada jumlah keseluruhan pembiayaan manakala bagi tahun 2021 dan 2022, sasaran GIF ditetapkan berdasarkan skor¹⁶ iaitu masing-masing Skor 3 (melebihi 8% - 10%) dan Skor 4 (melebihi 8% - 10%).
- c. Semakan Audit mendapati ***gross NPF/GIF bagi tahun 2019, 2021 dan 2022 tidak mencapai sasaran ditetapkan kerana skor diperoleh melepasi had sasaran ditetapkan.*** Peratusan pencapaian bagi tahun 2019 ialah 23.1% berbanding sasaran 20% manakala bagi tahun 2021 dan 2022, skor diperoleh masing-masing ialah Skor 1 (12.8%) dan Skor 0 (21.6%) berbanding sasaran ditetapkan. MDV hanya berjaya mencapai KPI ditetapkan pada tahun 2020 dengan peratusan pencapaian 18.8% iaitu kurang

¹⁶ Tahun 2021 - Skor 0 (melebihi 14%); Skor 1 (melebihi 12% - 14%); Skor 2 (melebihi 10% - 12%); Skor 3 (melebihi 8% - 10%); Skor 4 (melebihi 6% - 8%); Skor 5 (kurang atau sama 6%)
Tahun 2022 - Skor 0 (melebihi 16%); Skor 1 (melebihi 14% - 16%); Skor 2 (melebihi 12% - 14%); Skor 3 (melebihi 10% - 12%); Skor 4 (melebihi 8% - 10%); Skor 5 (kurang atau sama 8%)

1.2% berbanding had sasaran berjumlah 20%. Butiran lanjut pencapaian GIF adalah seperti dalam **Jadual 22**.

JADUAL 22
KPI GROSS NPFATAU GIF BAGI TAHUN 2019 HINGGA 2022

BUTIRAN	2019		2020		2021		2022	
	SS	SB	SS	SB	SS	SB	SS	SB
Gross NPF (%)	20.0	23.1	20.0	18.8				
Gross Impaired Financing (%/Skor)					Skor 3 (> 8% - 10%)	Skor 1 (12.8%)	Skor 4 (> 8% - 10%)	Skor 0 (21.6%)

Sumber: Bahagian Pengurusan Aset

Nota: SS - Sasaran

SB - Sebenar

- d. Semakan Audit selanjutnya mendapati setakat 31 Disember 2022, sebanyak 41 (22.3%) daripada 184 akaun peminjam berstatus NPF berjumlah RM99.73 juta melibatkan semua sektor. Sektor ICT dan teknologi hijau merupakan sektor dengan nilai NPF tertinggi masing-masing berjumlah RM49.40 juta dan RM42 juta, dengan jumlah keseluruhan RM91.40 juta. Bagaimanapun, jumlah NPF kedua-dua sektor ini menunjukkan penurunan iaitu RM321.29 juta pada tahun 2019 berbanding RM91.40 juta pada tahun 2022.
- e. Seterusnya, semakan terhadap 22 akaun mendapati 13 akaun berstatus NPF dengan amaun tunggakan berjumlah RM61.28 juta. Antara faktor kesemua akaun tersebut menjadi NPF disebabkan projek yang dibiayai tidak dapat disiapkan mengikut tempoh ditetapkan; perniagaan tidak berkembang/tidak mendatangkan pulangan; dan pembatalan/penamatan kontrak. Maklumat terperinci faktor menyebabkan NPF adalah seperti dalam **Jadual 23**.

JADUAL 23
FAKTOR MENYEBABKAN NON-PERFORMING FINANCING

BIL.	PEMINJAM	TARIKH MULA NPF	TEMPOH NPF (Bulan)	AMAUN TUNGGAKAN (RM Juta)	FAKTOR
1.	Syarikat 1	30.12.2019	37	5.72	Perniagaan tidak berkembang/tiada kontrak baharu.
2.	Syarikat 2	02.03.2020	34	5.56	Projek tidak dapat disiapkan mengikut tempoh ditetapkan.
3.	Syarikat 3	30.05.2018	56	4.82	TM
4.	Syarikat 4	TM	TM	TM	Pencapaian pengeluaran bulanan adalah sangat rendah kerana keupayaan mesin pengeluaran yang rendah.
5.	Syarikat 5	01.05.2019	45	3.14	Filem tidak menarik dan gagal menarik penonton.
6.	Syarikat 6	02.05.2022	8	3.12	Perniagaan tidak berkembang/tidak mendatangkan pulangan.

BIL.	PEMINJAM	TARIKH MULA NPF	TEMPOH NPF (Bulan)	AMAUN TUNGGAKAN (RM Juta)	FAKTOR
7.	Syarikat 7	TM	TM	1.08	Penamatan kontrak kerana projek lewat disiapkan disebabkan syarikat kekurangan pengalaman teknikal dan pengurusan projek. Syarikat juga disenaraihitamkan oleh pembekal kerana lewat membuat bayaran.
8.	Syarikat 8	30.10.2016	77	4.80	Perniagaan tidak berkembang/tiada kontrak baharu.
9.	Syarikat 9	30.05.2016	80	1.18	Perancangan projek yang lemah menyebabkan perniagaan tidak berkembang/tidak mendatangkan pulangan.
10.	Syarikat 10	30.06.2022	6	21.29*	• Perubahan terma dalam NoA menyebabkan pemberi projek membuat bayaran terus ke akaun peminjam. • Peminjam tidak membuat bayaran semula selepas bayaran diterima daripada pemberi projek. • MDV hanya menerima bayaran berjumlah RM8.40 juta. • Baki pinjaman berjumlah RM17.10 juta.
11.	Syarikat 11	30.11.2021	13	1.10	Pembatalan kontrak.
12.	Syarikat 12	30.12.2019	37	3.86	Projek tidak dapat disiapkan mengikut tempoh ditetapkan.
13.	Syarikat 13	28.09.2016	76	5.61	Pembatalan kontrak.
JUMLAH				61.28	

Sumber: Laporan Pengumuran Setakat Bulan Disember 2022 dan *Post Mortem Report*

Nota: TM - Tiada Maklumat

(*) - Amaun tunggakan berdasarkan jumlah prinsipal tambah keuntungan MDV

- f. Bahagian Pengurusan Aset telah mengambil tindakan pemulihan terhadap bayaran tertunggak melalui beberapa kaedah bagi memastikan MDV dapat meminimumkan kesan kerugian pembiayaan akibat NPF. Antaranya ialah penstrukturan semula bayaran, pelupusan aset, lelongan, tindakan undang-undang dan pengisytiharan bankrap terhadap peminjam atau penjamin. Semakan terhadap 13 sampel akaun mendapati setakat 31 Disember 2022, sejumlah RM19.35 juta (31.6%) daripada RM61.28 juta amaun tertunggak telah diperoleh selepas tindakan pemulihan dijalankan oleh Bahagian Pengurusan Aset adalah seperti dalam **Jadual 24**.

JADUAL 24
STATUS TINDAKAN PEMULIHAN SETAKAT TAHUN 2022

BIL.	PEMINJAM	STATUS TERKINI TINDAKAN PEMULIHAN	AMAUN TUNGGAKAN (RM Juta)	AMAUN DIPEROLEH (RM Juta)
1.	Syarikat 1	Saman	5.72	1.16
2.	Syarikat 2	• Mengeluarkan surat Notice of Demand • Membuat penghakiman ingkar (Judgement in Default) • Melantik <i>Receivers and Managers</i>	5.56	0.57
3.	Syarikat 3	Penstrukturan semula bayaran	4.82	4.32

BIL.	PEMINJAM	STATUS TERKINI TINDAKAN PEMULIHAN	AMAUN TUNGGAKAN (RM Juta)	AMAUN DIPEROLEH (RM Juta)
4.	Syarikat 4	Penstrukturan semula bayaran	TM	TM
5.	Syarikat 5	Penstrukturan semula bayaran	3.14	3.10
6.	Syarikat 6	Penstrukturan semula bayaran	3.12	0.35
7.	Syarikat 7	TM	1.08	TM
8.	Syarikat 8	- Notis permohonan (Summary Judgement) kepada mahkamah untuk tindakan saman - Mengeluarkan Borang 16D¹⁷ melibatkan tanah yang dicagarkan	4.80	0.24
9.	Syarikat 9	- Membuat tuntutan sivil - Penstrukturan semula bayaran	1.18	0.38
10.	Syarikat 10	- Membuat tuntutan sivil - Jenayah Pecah Amanah (Criminal Breach of Trust) - Membuat Injeksi Mareva (Mareva Injunction Order)	21.29*	0.00
11.	Syarikat 11	Membuat tuntutan sivil	1.10	0.13
12.	Syarikat 12	- Melantik <i>Receivers and Managers</i> - Mengambil tindakan terhadap peminjam dan penjamin	3.86	0.00
13.	Syarikat 13	- Membuat tuntutan sivil - Timbang tara (Arbitration Proceedings)	5.61	9.10
JUMLAH			61.28	19.35

Sumber: *Post Mortem Report*, Laporan Pengumuran Setakat Bulan Disember 2022 dan Bahagian Pengurusan Aset

Nota: TM - Tiada Maklumat

(*) - Amaun tunggakan berdasarkan jumlah prinsipal tambah keuntungan MDV

- g. Berdasarkan Penyata Kewangan Beraudit Tahun 2022, syarikat mencatatkan kerugian sebelum cukai berjumlah RM18.60 juta. Laporan KPI MDV Tahun 2022 pula menyatakan antara perkara yang menyumbang kepada kerugian ini ialah peningkatan caj peruntukan pembiayaan khusus melibatkan akaun yang berstatus NPF pada tahun 2022 berjumlah RM21.79 juta.
- h. Pada 23 dan 25 Mei serta 2 Jun 2023, pihak Audit telah mengadakan lawatan fizikal terhadap premis peminjam bagi tiga daripada 13 akaun berstatus NPF iaitu Syarikat 1, Syarikat 4 dan Syarikat 8. Pihak Audit mendapati ketiga-tiga peminjam masih beroperasi mengikut tujuan pembiayaan diluluskan. Bagaimanapun, **peminjam menghadapi masalah untuk membuat bayaran balik pembiayaan antaranya disebabkan penamatan kontrak; perubahan pengeluaran produk; permohonan kelulusan penyambungan konsesi belum diperolehi; dan jumlah pengeluaran produk yang rendah.** Butiran terperinci penemuan Audit semasa lawatan fizikal adalah seperti dalam **Jadual 25**.

¹⁷ Merupakan Notis Keingkaran Mengenai Suatu Gadaian di bawah Seksyen 254, Kanun Tanah Negara 1965 [*Akta 828*].

JADUAL 25
PENEMUAN AUDIT BERDASARKAN LAWATAN FIZIKAL PASUKAN AUDIT

BIL.	BUTIRAN PEMBIAYAAN	BUTIRAN LAWATAN FIZIKAL	PENEMUAN AUDIT
1.	Syarikat Peminjam: Syarikat 1 Jumlah penyaluran pembiayaan: RM10.98 juta Tujuan pembiayaan: Membiayai sebahagian kos bagi pembelian peralatan bagi teknologi pencampuran pasir automatik, tuangan berteknologi tinggi dan teknologi kitar semula pasir.	Tarikh: 25.05.2023 Lokasi: Nilai, Negeri Sembilan Pengesahan Audit: Pembelian dan penggunaan mesin	- Mesin relau besi yang dibeli melalui pembiayaan MDV berada di premis kilang dan masih digunakan oleh Syarikat 1. - Masalah dihadapi: i. Kontrak pengeluaran alat ganti motosikal telah ditamatkan mengakibatkan Syarikat 1 terpaksa mengubah pengeluaran kepada menghasilkan peralatan mesin sawit. ii. Peningkatan harga bahan mentah menyebabkan pertambahan kos pengeluaran. iii. Margin keuntungan yang rendah menyebabkan syarikat tidak berupaya membayar balik pinjaman secara konsisten.
2.	Syarikat Peminjam: Syarikat 4 Jumlah penyaluran pembiayaan: RM20.00 juta Tujuan pembiayaan: - Membiayai sebahagian kos selepas penyiapan bagi pembinaan dan pentauliahan kilang pulpa dan kertas yang terletak di Pekan, Pahang. - Membiayai modal kerja dan keperluan jangka masa pendek (seperti gaji, elektrik dan lain-lain) yang berkaitan dengan operasi kilang pulpa dan kertas.	Tarikh: 23.05.2023 Lokasi: Pekan, Pahang Pengesahan Audit: Operasi pengeluaran pulpa dan kertas	- Kilang hanya beroperasi bermula jam 11.00 malam hingga 8.00 pagi kerana tarif elektrik yang lebih rendah dan dapat menjimatkan perbelanjaan elektrik. - Masalah dihadapi: i. Pencapaian pengeluaran bulanan adalah sangat rendah (2.94%) berbanding sasaran pengeluaran ditetapkan. ii. Hanya satu <i>production line</i> beroperasi dan baki satu <i>production line</i> tidak beroperasi kerana kerosakan pada mesin <i>refiner</i>.
3.	Syarikat peminjam: Syarikat 8 Jumlah penyaluran pembiayaan: RM3.71 juta Tujuan pembiayaan: Membiayai sebahagian kos untuk membekal, menghantar, memasang, mentauliah, mengurus, menyelenggara dan mengendalikan Saluran Maklumat Multimedia Digital "Medik TV".	Tarikh: 02.06.2023 Lokasi: Kuala Lumpur dan Selangor Pengesahan Audit: Pemasangan dan penggunaan 22 unit televisyen	15 unit televisyen berada di lokasi manakala tujuh televisyen tiada di lokasi kerana rosak dan sedang dibaik pulih. - Sebahagian besar televisyen tidak dihidupkan kerana Syarikat 8 masih menunggu kelulusan penyambungan konsesi yang telah tamat tempoh sejak bulan Ogos 2022. - Masalah dihadapi: i. Tidak menjana sebarang pendapatan sejak bulan Ogos 2022. ii. Tawaran/perjanjian baharu dengan pelanggan tidak dapat dimuktamadkan kerana pelanggan memerlukan perjanjian konsesi baharu.

Sumber: Lawatan Fizikal Pasukan Audit

Maklum balas MDV yang diterima pada 24 Julai 2023

Tindakan pemulihan terhadap bayaran tertunggak dari akaun NPF melalui kaedah yang bersesuaian sedang diteruskan oleh Bahagian Pengurusan Aset. Tindakan ini termasuk jadual penstrukturan semula pembayaran yang sedang dijalankan dan dipantau oleh Bahagian Pengurusan Aset.

MDV telah memberi ruang untuk Syarikat 1 terus beroperasi dengan kebenaran untuk membuat pembayaran bulanan berdasarkan kemampuan syarikat memandangkan syarikat masih beroperasi.

MDV telah memberi ruang yang cukup untuk membenarkan Syarikat 4 membuat bayaran untuk pinjaman syarikat. Kegagalan syarikat untuk menghantar pelan perniagaan masa hadapan yang lebih konklusif membuatkan pihak MDV terpaksa mengambil tindakan undang-undang ke atas syarikat dan pengarah syarikat.

Syarikat 8 telah membuat keputusan untuk membaik pulih mesin tersebut dengan peruntukan modal daripada pemegang saham utama. MDV akan terus memantau untuk memastikan modal yang diterima digunakan untuk membaik pulih mesin.

Pendapat Audit | **Pengurusan NPF adalah kurang cekap kerana gross NPF/gross impaired financing bagi tahun 2019, 2021 dan 2022 tidak mencapai sasaran ditetapkan. Setakat 31 Disember 2022, MDV merekodkan nilai NPF berjumlah RM99.73 juta.**

5.2.2.3. Hapus Kira Hutang Lapuk

- a. *Guidelines for Write-Downs and Write-Offs*, perenggan (iii) menetapkan tujuh senario praktikal sebagai asas bagi menurunkan nilai atau hapus kira akaun NPF dengan tujuan MDV mengemas kini (clean up) portfolio pembiayaan dan laporan kedudukan kewangan disediakan secara tepat. Tujuh senario praktikal sebagai asas untuk menurunkan nilai atau hapus kira akaun NPF adalah seperti dalam **Jadual 26**.

JADUAL 26
SENARIO PRAKTIKAL SEBAGAI ASAS
MENURUNKAN NILAI ATAU HAPUS KIRA AKAUN NPF

SENARIO	STATUS AKAUN NPF	BAKI PEMBIAYAAN DIHAPUS KIRA KEPADA NILAI SEKURITI INDIVIDU
1	Semua tindakan perundangan terhadap pelanggan dan penjamin untuk memulihkan baki belum bayar (balance outstanding) telah diambil dengan keadaan berikut: - Pelanggan dan penjamin (sekiranya berkenaan) tersebut telah diputuskan muflis atau sekiranya pelanggan/penjamin tersebut ialah korporat, mereka telah lingkup (wound-up)/telah berhenti operasi; dan - Semua item cagaran (sekiranya ada) telah dijual (disposed) melalui jualan secara rundingan dengan pihak swasta (private treaty) atau lelong/tender dan hasil kutipan telah diterima.	RM0

SENARIO	STATUS AKAUN NPF	BAKI PEMBIAYAAN DIHAPUS KIRA KEPADA NILAI SEKURITI INDIVIDU
2	Pembiayaan tersebut berada pada asas bersih (clean basis) dengan keadaan berikut: • Tiada penjamin; • Tiada aset yang diketahui yang dimiliki oleh pelanggan yang boleh disertakan (garnished/attached); dan • Pelanggan dan penjamin (sekiranya ada) tersebut telah diputuskan muflis dan atau lingkup atau berhenti operasi.	RM0
3	Dengan keadaan tiada bayaran bagi tempoh berterusan selama 12 bulan atau lebih dan selepas <i>Relationship Manager</i> berkenaan atau pegawai bertanggungjawab telah mengambil semua tindakan/usaha untuk menstruktur atau menjadual semula kemudahan tersebut bersama pelanggan.	RM0
4	Amaun belum bayar dianggap terlalu kecil untuk dijadikan justifikasi bagi tindakan perundangan atau pemulihan lain iaitu tidak berekonomi untuk meneruskan tindakan perundangan yang selanjutnya memandangkan kos peguam cara akan jauh melebihi daripada amaun pemulihan yang dijangkakan.	RM0
5	Apabila semua sekuriti telah direalisasikan dan/atau dianggap tidak dapat direalisasikan (contohnya hartanah telah dilelong sekurang-kurangnya tiga kali tanpa berjaya) dan tiada sumber pemulihan selanjutnya yang ketara.	90% daripada <i>reserve price</i> terakhir
6	<i>Reserve price</i> harta/aset yang dikenakan adalah kurang daripada 50% amaun tidak berbayar (<i>reserve price</i> tersebut hendaklah berdasarkan lelong/tender terakhir).	90% daripada hasil penilaian aset terakhir
7	Keadaan di mana aset yang tinggal akan dijual dan hasil kutipan yang dijangka boleh dinilai dengan ketepatan yang munasabah.	<i>Force Sale Value</i> berdasarkan hasil penilaian aset terkini

Sumber: SOP Bahagian Pengurusan Aset

- b. Bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022, secara keseluruhannya amaun dihapus kira berjumlah RM288.30 juta melibatkan 27 akaun pembiayaan bagi semua sektor yang berkenaan. Butiran terperinci adalah seperti dalam **Jadual 27**.

JADUAL 27
JUMLAH AMAUN HAPUS KIRA BAGI TAHUN 2019 HINGGA 2022

SEKTOR	BUTIRAN	TAHUN				JUMLAH
		2019	2020	2021	2022	
ICT	Bilangan Akaun	5	4	4	2	15
	Jumlah Hapus Kira (RM Juta)	6.46	23.83	48.51	23.94	102.74
Teknologi Hijau	Bilangan Akaun	2	2	-	-	4
	Jumlah Hapus Kira (RM Juta)	62.66	48.06	-	-	110.72
Bioteknologi	Bilangan Akaun	8	-	-	-	8
	Jumlah Hapus Kira (RM Juta)	74.84	-	-	-	74.84
JUMLAH	Bilangan Akaun	15	6	4	2	27
	Jumlah Hapus Kira (RM Juta)	143.96	71.89	48.51	23.94	288.30

Sumber: Memorandum Dalaman dan Kertas Lembaga Pengarah

- c. Semakan Audit terhadap sampel enam akaun mendapati dua akaun mengguna pakai senario 1; satu akaun mengguna pakai senario 3; manakala dua akaun mengguna pakai senario 5 dan satu akaun mengguna pakai senario 6 untuk menurunkan nilai atau hapus kira akaun NPF. Berdasarkan semakan

terhadap kertas minit mesyuarat Lembaga Pengarah yang disediakan oleh pengurusan MDV semasa cadangan menurunkan nilai atau hapus kira akaun NPF, didapati asas di bawah senario yang diguna pakai adalah dipatuhi melibatkan empat akaun. Bagaimanapun, **dua akaun telah dihapus kira berjumlah RM48.06 juta walaupun asas di bawah senario 1 seperti ditetapkan dalam garis panduan belum dipatuhi sepenuhnya. Semakan Audit mendapati satu penjamin kepada peminjam tersebut belum diputuskan muflis semasa cadangan menurunkan nilai atau hapus kira akaun.** Dua akaun tersebut terdiri daripada satu syarikat yang sama. Perkara ini berlaku kerana *Receivers and Managers* menasihati MDV supaya tidak meneruskan tindakan perundangan untuk mengelakkan gangguan proses rundingan.

- d. MDV memaklumkan usaha untuk mendapatkan semula hutang tertunggak daripada peminjam atau penjamin masih diteruskan walaupun pinjaman tersebut telah dihapus kira. Tunggakan hutang yang berjaya dikutip semula selepas dihapus kira direkodkan sebagai hutang lapuk terpulih. Bagi tempoh tahun kewangan 2019 hingga 2021, MDV telah merekodkan hutang lapuk terpulih berjumlah RM5.54 juta.

Maklum balas MDV yang diterima pada 16 Ogos 2023

Tindakan pemulihan terhadap akaun NPF termasuk yang telah dihapus kira masih diteruskan oleh Bahagian Pengurusan Aset melalui kaedah pemulihan yang bersesuaian. Bagaimanapun, tindakan undang-undang oleh MDV dibuat berdasarkan nasihat peguam yang dilantik.

Pendapat Audit | **Pengurusan hapus kira hutang lapuk adalah kurang cekap kerana hanya 66.7% sampel akaun telah mematuhi asas bagi menurunkan nilai atau hapus kira akaun *non-performing financing* (NPF).**

5.3. Tadbir Urus Korporat

5.3.1. Secara keseluruhannya, MDV telah mengamalkan sepenuhnya empat daripada sembilan aspek amalan terbaik tadbir urus korporat iaitu Pengerusi; Ketua Pegawai Eksekutif; Audit Dalam; serta Jawatankuasa Pencalonan dan Imbuhan. **Lima aspek tidak diamalkan sepenuhnya. Kelemahan bagi aspek Lembaga Pengarah, Setiausaha Syarikat dan Jawatankuasa Audit (JKA)** adalah

seperti dalam **Jadual 28. Kelemahan pengurusan aktiviti berkaitan petunjuk prestasi utama dan rancangan korporat/pelan strategik** telah diterangkan dalam **perenggan 5.1.1.** dan **perenggan 5.1.3.2.** manakala **prosedur operasi standard (SOP)** pula dalam **perenggan 5.2.2.1.** dan **5.2.2.3..**

JADUAL 28
PENEMUAN AUDIT BERKAITAN AMALAN TADBIR URUS KORPORAT

ELEMEN	AMALAN TERBAIK	PENEMUAN AUDIT
Lembaga Pengarah	Green Book perenggan 1.4.4: Lembaga Pengarah hendaklah memastikan ahlinya mempunyai akses kepada program pembelajaran yang berterusan bagi memperkasakan diri dalam pembangunan perniagaan yang dinamik dan kompleks serta mengekalkan penyertaan yang aktif semasa mesyuarat.	Bagi tahun 2020 hingga 2022: Dua hingga tujuh ahli Lembaga Pengarah tidak menghadiri latihan.
Setiausaha Syarikat	MCCG 2021 amalan 1.5, panduan G1.5: Setiausaha berperanan menasihati Lembaga Pengarah mengenai peranan dan tanggungjawab mereka.	Setiausaha Syarikat MDV didapati kurang memainkan peranannya bagi memastikan ahli Lembaga Pengarah menghadiri latihan bagi tahun 2019 hingga 2022.
Jawatankuasa Audit (JKA)	<i>The Chartered Institute of Internal Auditors, What Every Director Should Know - How To Get The Most From Your Internal Audit:</i> JKA hendaklah mengadakan perjumpaan dengan Ketua Audit Dalam sekurang-kurangnya sekali setahun tanpa kehadiran pengurusan syarikat.	Kesemua mesyuarat JKA dihadiri oleh CEO serta wakil pengurusan. JKA tidak pernah mengadakan perjumpaan secara berasingan/bebas dengan Ketua Audit Dalam tanpa kehadiran pengurusan syarikat.

Sumber: Jabatan Audit Negara

Maklum balas MDV yang diterima pada 24 Julai 2023

Jabatan Undang-undang dan Kesyetiausahaan akan memberikan peringatan berterusan berkenaan latihan bagi ahli Lembaga Pengarah yang dijadualkan/ditawarkan oleh *Institute of Corporate Directors Malaysia*, Suruhanjaya Syarikat Malaysia dan Institut Tadbir Urus Korporat Malaysia yang menyediakan program latihan pengarah syarikat selewat-lewatnya pada bulan Ogos 2023.

Jawatankuasa Audit akan mengadakan perjumpaan secara berasingan/bebas dengan Ketua Audit Dalam tanpa kehadiran pengurusan syarikat selewat-lewatnya pada 31 Disember 2023.

Pendapat Audit | Secara keseluruhannya, tadbir urus korporat MDV adalah memuaskan.

6. RUMUSAN KESELURUHAN AUDIT

6.1. Secara keseluruhannya, MDV telah mencapai objektif penubuhannya melalui aktiviti menyediakan pembiayaan kepada syarikat/projek/kontrak yang berasaskan teknologi. Namun, penilaian sama ada projek yang dibiayai mencapai objektif tidak dapat ditentukan kerana tiada mandat khusus untuk MDV melaksanakan penilaian tersebut. Sasaran KPI korporat yang ditetapkan bagi tempoh tahun 2019 hingga 2021 telah dicapai namun terdapat penurunan pada tahun 2022 di bawah tahap minimum KPI yang ditetapkan oleh MKD. MDV berjaya memperoleh modal dana pembiayaan berjumlah RM2.233 bilion untuk melaksanakan operasi syarikat. Daripada jumlah ini, RM2.143 bilion telah digunakan/disalurkan pembiayaan. MDV juga telah diberikan penarafan AA₃/Stable/P1 bagi program sukuk keempat yang melayakkan MDV menerbitkan sukuk tanpa jaminan Kerajaan Malaysia. Prestasi pembayaran balik dana pembiayaan juga adalah memuaskan kerana sukuk dan pinjaman dibayar balik. Bagi pencapaian keberhasilan, pencapaian impak pembiayaan yang diukur di peringkat kementerian berasaskan OBB adalah memuaskan, begitu juga dengan pencapaian Pelan Strategik di peringkat MDV. Bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022, MDV berupaya membayar dividen berjumlah RM5.40 juta kepada Kerajaan.

6.2. Bagi pengurusan kemudahan pembiayaan, aspek pengurusan penggredan risiko kredit adalah cekap kerana penilaian telah mengikut polisi yang ditetapkan berdasarkan tahun permohonan yang berkenaan. Bagaimanapun, pengurusan *Notice of Assignment* (NoA) adalah kurang cekap kerana terdapat kelemahan MDV yang membolehkan Syarikat 10 mengubah pernyataan NoA untuk kepentingannya menyebabkan kepentingan MDV tidak dilindungi dan mengalami kerugian sebanyak RM18.60 juta bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022. Bagi pemantauan kemudahan pembiayaan, notis peringatan tidak/lewat dikeluarkan kepada peminjam. Selain itu, pengurusan NPF adalah kurang cekap kerana *gross NPF/gross impaired financing* bagi tahun 2019, 2021 dan 2022 tidak mencapai sasaran ditetapkan. Tambahan pula, pengurusan hapus kira hutang lapuk adalah kurang cekap kerana hanya 66.7% sampel akaun telah mematuhi asas bagi menurunkan nilai atau hapus kira akaun NPF.

6.3. Secara keseluruhannya, tadbir urus korporat MDV adalah memuaskan. Kedudukan kewangan MDV pula adalah stabil kerana mencatatkan keuntungan sebelum zakat dan cukai bagi tahun kewangan 2019, 2020 dan 2021.

7. SYOR AUDIT

Bagi meningkatkan prestasi dan memantapkan tadbir urus korporat yang baik, pihak pengurusan dan Lembaga Pengarah MDV perlu mengambil langkah yang proaktif dan berkesan untuk menambah baik perkara yang dibangkitkan dalam laporan ini. Sehubungan itu, pihak pengurusan dan Lembaga Pengarah MDV bersama MOF dan MOSTI selaku kementerian yang mengawal selia MDV disyorkan untuk mengambil perhatian terhadap perkara berikut:

- i. menetapkan sasaran impak sektor teknologi di peringkat syarikat supaya prestasi pencapaian dapat diukur dan membentangkan pencapaian rancangan korporat/pelan strategik kepada Lembaga Pengarah untuk pemantauan;
- ii. MOF memainkan peranan dalam memastikan kepentingan Kerajaan terjaga seperti pembayaran dividen selaras dengan pelaburan yang dikeluarkan oleh Kerajaan;
- iii. mematuhi gred minimum sebagai syarat kelulusan pembiayaan serta mengeluarkan notis peringatan bayaran balik kepada peminjam mengikut tempoh untuk mengurangkan risiko akaun peminjam menjadi NPF;
- iv. memastikan semakan secara teliti terhadap NoA sebelum kelulusan dan menambah baik SOP Penyaluran Pembiayaan dengan menguatkuasakan kaedah pemfaktoran seperti ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Malaysia PK6 Kemudahan Pembiayaan dalam Perolehan Kerajaan;
- v. menyusul hingga selesai kes penyalahgunaan NoA yang melibatkan dana berjumlah RM17.10 juta yang masih tertunggak;
- vi. memastikan asas hapus kira dipatuhi sebelum menghapus kira akaun NPF; dan
- vii. memantapkan amalan tadbir urus korporat dalam aspek latihan kepada ahli Lembaga Pengarah, peranan Setiausaha Syarikat serta perjumpaan Jawatankuasa Audit dengan Ketua Audit Dalam tanpa pengurusan syarikat.